

U S T A W A

z dnia r.

w sprawie szczególnych zasad przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania i transportowania węglowodorów¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania i transportowania węglowodorów związanego z ich wydobyciem.

2. Ustawę stosuje się do podmiotów uprawnionych do wykonywania działalności w zakresie poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania lub transportowania węglowodorów.

3. W rozumieniu niniejszej ustawy:

- 1) inwestycja w zakresie poszukiwania węglowodorów obejmuje prace geologiczne w celu ustalenia i wstępnego udokumentowania złoża węglowodorów oraz roboty budowlane niezbędne do obsługi oraz prawidłowego wykonania tych prac;
- 2) inwestycja w zakresie rozpoznawania węglowodorów obejmuje prace geologiczne na obszarze wstępnie udokumentowanego złoża węglowodorów oraz roboty budowlane niezbędne do obsługi oraz prawidłowego wykonania tych prac;
- 3) inwestycja w zakresie wydobywania węglowodorów obejmuje prace związane ze środkami, w tym wyrobiskami górniczymi, obiektami budowlanymi, urządzeniami oraz instalacjami, przeznaczonymi do prowadzenia zakładu górniczego służącego do wydobywania węglowodorów wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi oraz prawidłowego funkcjonowania, w tym zakłady lub instalacje oczyszczania lub obróbki oraz instalacje służące magazynowaniu pozostające w związku technologicznym z wydobyciem węglowodorów, z wyłączeniem instalacji magazynowych w rozumieniu

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane oraz ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.²⁾);

- 4) inwestycja w zakresie transportowania węglowodorów obejmuje budowę nowych, modernizację lub wykonywanie innych robót budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 oraz z 2014 r. poz. 40 i 768), zwanej dalej „Prawem budowlanym”, obejmujących rurociągi służące:
- a) transportowaniu węglowodorów z miejsca ich wydobycia do zakładu oczyszczania, zakładu obróbki, instalacji służącej magazynowaniu, sieci przesyłowej, sieci dystrybucyjnej lub instalacji odbiorcy,
 - b) dalszemu transportowaniu wydobytych węglowodorów pomiędzy zakładem oczyszczania, zakładem obróbki, instalacją służącą magazynowaniu pozostającą w związku technologicznym z wydobyciem węglowodorów, siecią przesyłową, siecią dystrybucyjną lub instalacją odbiorcy, o ile pozostają w związku technologicznym z wydobyciem węglowodorów

- wraz z infrastrukturą niezbędną do ich obsługi oraz prawidłowego funkcjonowania.

4. Inwestycje w zakresie transportowania węglowodorów nie obejmują sieci przesyłowych i dystrybucyjnych.

Art. 2. Inwestycje, o których mowa w art. 1 ust. 3, są inwestycjami celu publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r. poz. 518, 659, 805 i 906).

Art. 3. 1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy nie mogą stanowić przeszkody dla przygotowania i realizacji inwestycji wymienionych w art. 1 ust. 3, jeżeli taka inwestycja jest przewidziana przepisami niniejszej ustawy.

2. W przypadku, gdy inwestycja wymieniona w art. 1 ust. 3 nie jest umieszczona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, dopuszcza się jej przygotowanie i realizację, jeżeli nie jest to sprzeczne z określonym w planie lub studium przeznaczeniem

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 984 i 1238 oraz z 2014 r. poz. 457, 490, 900, 942 i 1101.

terenu ani nie narusza to ustanowionych w planie zakazów lub ograniczeń, przy czym przeznaczenie na tereny:

- 1) zabudowy usługowej, zabudowy techniczno-produkcyjnej, użytkowane rolniczo, zieleni i wód, komunikacji lub infrastruktury technicznej nie jest sprzeczne z przygotowaniem i realizacją inwestycji wymienionej w art. 1 ust. 3;
- 2) zabudowy mieszkaniowej nie jest sprzeczne z przygotowaniem i realizacją inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów.

3. Ilekroć w odrębnych przepisach, w szczególności w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2014 r. poz. 613 i 850), zwanej dalej „Prawem geologicznym i górniczym”, podejmowanie lub wykonywanie działalności obejmującej przygotowanie lub realizację inwestycji, wymienionych w art. 1 ust. 3, uzależnione jest od zgodności lub nienaruszania przeznaczenia lub sposobu wykorzystywania nieruchomości wynikającego z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, wymóg ten uważa się za spełniony w zakresie wynikającym z ust. 1 i 2.

4. Na potrzeby wniosku o udzielenie koncesji, o której mowa w Prawie geologicznym i górniczym, wymaganej na przygotowanie lub realizację inwestycji wymienionej w art. 1 ust. 3, możliwość nabycia tytułu prawnego do nieruchomości na podstawie niniejszej ustawy uważa się za prawo do nieruchomości (przestrzeni), w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność.

Rozdział 2

Przygotowanie i prowadzenie inwestycji w zakresie poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów

Art. 4. 1. Z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy, wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w odniesieniu do prac w zakresie poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 i 1238 oraz z 2014 r. poz. 587 i 850).

2. Organ właściwy do wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, niezwłocznie zawiadamia organ wyższego stopnia o złożeniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz o wydaniu takiej decyzji.

3. Termin wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, wynosi 45 dni od dnia złożenia wniosku.

4. W przypadku niewydania decyzji w terminie wskazanym w ust. 3, organ wyższego stopnia wymierza organowi właściwemu do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w drodze postanowienia karę w wysokości 1.000 zł za każdy dzień zwłoki. Wpływy z kar stanowią dochód budżetu państwa.

5. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 4 przysługuje zażalenie.

6. Karę uiszcza się w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w ust. 4. W przypadku nieuiszczenia kary, o której mowa w ust. 4, podlega ona ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

7. Do terminu, o którym mowa w ust. 3, nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania określonych czynności, w szczególności w ramach postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.

Art. 5. 1. Z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy, wydanie decyzji o okresowym wyłączeniu gruntów z produkcji rolnej lub leśnej, o której mowa w ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1205 oraz z 2014 r. poz. 40), wymaganej dla przeprowadzenia prac poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

2. Termin wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, wynosi 14 dni od dnia złożenia wniosku.

3. W przypadku niewydania decyzji w terminie wskazanym w ust. 2, organ wyższego stopnia wymierza organowi właściwemu do wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, w drodze postanowienia karę w wysokości 1.000 zł za każdy dzień zwłoki. Wpływy z kar stanowią dochód budżetu państwa.

4. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 3, przysługuje zażalenie.

5. Karę uiszcza się w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w ust. 3. W przypadku nieuiszczenia kary, o której mowa w ust. 3, podlega ona ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

6. Do terminu, o którym mowa w ust. 2, nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.

Art. 6. 1. W przypadku, gdy inwestycja w zakresie poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów wymaga przejścia przez tereny śródlądowych wód powierzchniowych, dróg publicznych, bądź obszary kolejowe, inwestor jest uprawniony do nieodpłatnego zajęcia tego terenu.

2. Inwestor, nie później niż w terminie 14 dni przed planowanym zajęciem terenu, o którym mowa w ust. 1, uzgadnia w drodze pisemnego porozumienia z zarządcą drogi, zarządcą infrastruktury kolejowej lub z właściwym organem, o których mowa w art. 11 ust 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145, z późn. zm.³⁾), zakres, termin i warunki zajęcia tego terenu. Zajęcie terenu, o którym mowa w ust. 1, nie wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.

3. Jeżeli w terminie 14 dni od dnia złożenia przez inwestora wniosku o uzgodnienie nie dojdzie do zawarcia porozumienia, o którym mowa w ust. 2, wojewoda, na wniosek inwestora, wyda w tym zakresie decyzję zastępującą porozumienie.

Art. 7. 1. Jeżeli do inwestycji w zakresie poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów konieczne jest wejście na teren cudzej nieruchomości, inwestor, który posiada koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż, może wystąpić do wojewody z wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na wejście na teren nieruchomości znajdującej się na obszarze koncesyjnym, w granicach którego jest uprawniony do prowadzenia prac geologicznych.

2. Przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1, inwestor jest obowiązany wystąpić o zgodę właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości na wejście na teren

3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 951 i 1513, z 2013 r. poz. 21 i poz. 165 oraz z 2014 r. poz. 659 i 850).

nieruchomości obejmującą uzgodnienie przewidywanego sposobu, zakresu, terminów i wynagrodzenia z tego tytułu.

3. W razie nieuzyskania zgody obejmującej uzgodnienie warunków, o których mowa w ust. 2, wojewoda, rozstrzygając o konieczności wejścia na teren cudzej nieruchomości, na wniosek inwestora, wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1.

4. Wniosek inwestora o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) kopię koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż;
- 2) ogólną charakterystykę planowanych prac;
- 3) określenie granic terenu objętego wnioskiem;
- 4) oznaczenie nieruchomości lub ich części, na które wejście jest konieczne do przeprowadzenia prac;
- 5) wskazanie prac, które mają być przeprowadzone przez inwestora;
- 6) oświadczenie inwestora o braku zgody właściciela, o której mowa w ust. 2.

Art. 8. 1. Wojewoda zawiadamia o wszczęciu postępowania o wydanie decyzji, o której mowa w art. 7 ust. 1:

- 1) wnioskodawcę;
- 2) właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, przy czym zawiadomienia wysyła się na adres określony w katastrze nieruchomości ze skutkiem doręczenia.

2. Do doręczania innych wezwań, zawiadomień i pism, które organ jest obowiązany doręczać stronom w toku postępowania, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym zawiadomienia dokonuje się w formie obwieszczenia w urzędzie wojewódzkim i urzędach gmin właściwych ze względu na usytuowanie nieruchomości objętej wnioskiem, na stronach internetowych urzędu wojewódzkiego, a także w prasie o zasięgu lokalnym; w obwieszczeniu zamieszcza się oznaczenia nieruchomości objętych wnioskiem, według katastru nieruchomości oraz księgi wieczystej, a także informację o miejscu, w którym strony mogą zapoznać się z aktami sprawy.

4. Nieuregulowany stan prawny nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie decyzji, o której mowa w art. 7 ust. 1, lub brak danych w katastrze nieruchomości pozwalających na ustalenie danych osobowych, w szczególności adresu zamieszkania, właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, nie stanowi przeszkody do wszczęcia i prowadzenia postępowania oraz wydania i doręczenia tej decyzji oraz zawiadomienia o jej

wydaniu. Przez nieuregulowany stan prawny należy rozumieć także sytuację, kiedy dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości nie żyje, a spadkobiercy nie wykazali prawa do spadku.

5. Decyzja, o której mowa w art. 7 ust. 1, wiąże każdorazowych właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości oraz osoby, którym przysługują inne prawa do nieruchomości.

6. Uprawnienia wynikające z decyzji, o której mowa w art. 7 ust. 1, podlegają ujawnieniu w księdze wieczystej.

Art. 9. 1. Decyzję, o której mowa w art. 7 ust. 1, wydaje się na czas nie dłuższy niż określony w koncesji czas trwania fazy poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów.

2. Za udostępnienie nieruchomości oraz szkody powstałe na skutek czynności, o których mowa w ust. 1, przysługuje odszkodowanie w wysokości uzgodnionej między właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub osobą, której przysługują inne prawa rzeczowe do nieruchomości, a podmiotem, któremu udostępniono nieruchomość.

3. Jeżeli w terminie 30 dni, licząc od dnia, w którym inwestor zgodnie z decyzją, o której mowa w art. 7 ust. 1, uprawniony jest do wejścia na teren nieruchomości, nie dojdzie do uzgodnienia, o którym mowa w ust. 2, każda ze stron może się zwrócić do wojewody o ustalenie wysokości odszkodowania. Przepis art. 10 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

4. Obowiązki wynikające z decyzji, o której mowa w art. 7 ust. 1, w szczególności obowiązek udostępnienia nieruchomości podlega egzekucji administracyjnej.

Art. 10. 1. Inwestor, po zakończeniu prac w zakresie poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów, jest obowiązany przywrócić nieruchomość do stanu poprzedniego. Jeżeli przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego nie jest możliwe albo powoduje nadmierne trudności lub koszty, właścicielom, użytkownikom wieczystym i osobom, którym przysługują ograniczone prawa rzeczowe, przysługuje od inwestora odszkodowanie.

2. Odszkodowanie powinno odpowiadać wartości poniesionych szkód. Jeżeli wskutek tych zdarzeń zmniejszy się wartość nieruchomości, odszkodowanie powiększa się o kwotę odpowiadającą temu zmniejszeniu.

3. Do określenia wysokości odszkodowania, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 130, art. 134 i art. 135 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami .

4. Decyzję o odszkodowaniu wydaje wojewoda w terminie 30 dni, na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, lub osoby, której przysługuje ograniczone prawo rzeczowe do nieruchomości złożony nie później niż w terminie 60 dni od dnia, w którym utraciła ważność decyzja o której mowa w art. 7 ust. 1, Decyzja nie podlega zaskarżeniu.

5. Strona niezadowolona z wysokości przyznanego jej odszkodowania w terminie 30 dni od dnia doręczenia jej decyzji o odszkodowaniu, może wnieść powództwo do sądu powszechnego. Wniesienie powództwa nie wstrzymuje wykonania decyzji.

6. Przepisów ust. 1-5 nie stosuje się, jeżeli po zakończeniu prac w zakresie poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów następuje przejście do fazy wydobywania węglowodorów na danej nieruchomości. W takim przypadku za okres od dnia zakończeniu prac w zakresie poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów do dnia ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości niezbędnego do realizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, o którym mowa w art. 34 ust. 1, właścicielom, użytkownikom wieczystym i osobom, którym przysługują ograniczone prawa rzeczowe, przysługuje od inwestora odszkodowanie. Przepisy art. 9 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio, przy czym wysokość odszkodowania określa się stawką miesięczną.

Art. 11. 1. Jeżeli przeprowadzenie prac poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, pozwolenie to wydaje marszałek województwa w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia wniosku. W sprawach dotyczących wydania pozwolenia wodnoprawnego nie stosuje się art. 131 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne.

2. Dla ustalenia stanu prawnego nieruchomości, o których mowa w art. 132 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, siedziby i adresy właścicieli tych nieruchomości określa się według katastru nieruchomości. Przepisy art. 19 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

3. Przepis art. 127 ust. 7a ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne ma zastosowanie również w tych postępowaniach, w których liczba stron jest mniejsza niż wskazana w tym przepisie, z tym, że zawiadomienie lub doręczenie uważa się za dokonane z dniem obwieszczenia.

4. W przypadku niewydania decyzji w terminie, o którym mowa w ust. 1, organ wyższego stopnia wymierza marszałkowi województwa w drodze postanowienia, na które

przysługuje zażalenie, karę w wysokości 1.000 zł za każdy dzień zwłoki. Wpływy z kar stanowią dochód budżetu państwa.

5. Karę uiszcza się w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w ust. 4. W przypadku nieuiszczenia kary, o której mowa w ust. 4, podlega ona ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

6. Do terminu, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony, albo z przyczyn niezależnych od organu.

7. W sprawach określonych w niniejszym artykule do doręczeń stosuje się art. 16 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz w art. 20 ust. 1.

Art. 12. Jeżeli przygotowanie lub prowadzenie inwestycji w zakresie poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów wymaga przejazdu po drogach publicznych pojazdu nienormatywnego w rozumieniu art. 2 pkt 35a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.⁴⁾), minister właściwy do spraw transportu w drodze decyzji udziela zezwolenia na przejazd takiego pojazdu po drogach publicznych oraz wyznacza trasę przejazdu takiego pojazdu. Przy udzielaniu zezwolenia na przejazd pojazdu nienormatywnego po drogach publicznych oraz wyznaczaniu trasy przejazdu takiego pojazdu minister właściwy do spraw transportu może odstąpić od niektórych wymogów wynikających z odrębnych przepisów w sprawie zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych, jeżeli bez odstąpienia od tych wymogów przejazd pojazdu nienormatywnego byłby niemożliwy.

Art. 13. Do próbnej eksploatacji węglowodorów stosuje się odpowiednio przepisy ustawy dotyczące inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, jeżeli w ramach posiadanej koncesji inwestor jest uprawniony do próbnej eksploatacji węglowodorów.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1448, z 2013 r. poz. 700, 991, 1446 i 1611 oraz z 2014 r. 486, 529 i 768.

Rozdział 3

Przygotowanie i prowadzenie inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów

Art. 14. 1. Decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, na wniosek inwestora, wydaje właściwy miejscowo wojewoda.

2. W przypadku inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów realizowanej na obszarze dwóch lub więcej województw, decyzję o ustaleniu inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów wydaje wojewoda, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część nieruchomości przeznaczonych na realizację inwestycji.

3. Organem wyższego stopnia w stosunku do wojewody w sprawach, o których mowa w ust. 1, jest minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

4. Wojewoda niezwłocznie zawiadamia organ wyższego stopnia o złożeniu wniosku o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów oraz o wydaniu takiej decyzji.

Art. 15. 1. Wniosek o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów zawiera:

- 1) określenie granic terenu objętego wnioskiem, przedstawionych na kopii mapy zasadniczej lub w przypadku jej braku, na kopii mapy katastralnej, przyjętych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, obejmujących teren, którego wniosek dotyczy i obszaru, na który ta inwestycja będzie oddziaływać, w skali 1: 5000 lub większej;
- 2) określenie lokalizacji planowanych sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich, jak również podmorskich kabli i rurociągów, za pomocą współrzędnych geograficznych naniesionych na mapę morską - w przypadku, gdy inwestycja jest realizowana na obszarze morskim;
- 3) określenie zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i uzbrojeniu terenu;
- 4) analizę powiązania inwestycji z uzbrojeniem terenu;
- 5) ogólną charakterystykę inwestycji, obejmującą określenie:
 - a) zapotrzebowania na wodę, energię oraz sposobu odprowadzania lub oczyszczania ścieków, a także innych potrzeb w zakresie uzbrojenia terenu, a w razie potrzeby również sposobu zagospodarowywania odpadów,

- b) planowanego sposobu zagospodarowania terenu oraz charakterystyki zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym przeznaczenia i gabarytów projektowanych obiektów budowlanych, przedstawione w formie opisowej i graficznej,
 - c) charakterystycznych parametrów technicznych inwestycji oraz danych charakteryzujących jej wpływ na środowisko;
- 6) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaną na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - jeżeli jest ona wymagana;
 - 7) mapy z projektami podziału nieruchomości, w przypadku konieczności dokonania podziału nieruchomości, sporządzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz.1287, z późn. zm.⁵⁾);
 - 8) wskazanie nieruchomości, w stosunku, do których decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów ma wywołać skutek, o którym mowa w art. 34 ust. 1;
 - 9) wskazanie ujawnionych ograniczonych praw rzeczowych obciążających nieruchomości wskazane zgodnie z pkt 8;
 - 10) wskazanie nieruchomości, w stosunku, do których decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów ma wywołać skutek, o którym mowa w art. 39 ust. 1;
 - 11) wskazanie nieruchomości, o których mowa w art. 40 ust. 1;
 - 12) opinie, o których mowa w ust. 3;
 - 13) wskazanie gruntów pokrytych powierzchniowymi wodami płynącymi;
 - 14) wypisy z rejestru gruntów dla terenu objętego wnioskiem;
 - 15) kopię koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złóż.

2. Nie można uzależniać ustalenia lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów od zobowiązania inwestora do spełnienia nieprzewidzianych odrębnymi przepisami świadczeń lub warunków.

3. Przed złożeniem wniosku o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów inwestor występuje o opinie:

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 805, 829 i 1635 oraz z 2014 r. poz. 897

- 1) ministra właściwego do spraw zdrowia - w odniesieniu do inwestycji zlokalizowanych na obszarach, którym został nadany status uzdrowiska albo status obszaru ochrony uzdrowiskowej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach j obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 651 i 742);
- 2) ministrów właściwych do spraw gospodarki morskiej, gospodarki, kultury i dziedzictwa narodowego, rybołówstwa, spraw wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej - w odniesieniu do wznoszenia i wykorzystywania sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 934 i 1014);
- 3) dyrektora właściwego urzędu morskiego - w odniesieniu do obszarów pasa technicznego, pasa ochronnego, morskich portów i przystani, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej;
- 4) właściwego organu administracji geologicznej - w odniesieniu do terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych;
- 5) właściwego organu nadzoru górniczego - w odniesieniu do terenów górniczych;
- 6) właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej - w odniesieniu do inwestycji obejmujących wykonanie urządzeń wodnych oraz w odniesieniu do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, stref ochronnych ujęć, obszarów ochronnych głównych zbiorników wód podziemnych i powierzchniowych;
- 7) organów właściwych w sprawach ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz melioracji wodnych w odniesieniu do gruntów wykorzystywanych na cele rolne i leśne, w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- 8) właściwego komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w odniesieniu do inwestycji podlegającej przepisom ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z 2010 r. Nr 57, poz. 353, z 2012

- r. poz. 908 oraz z 2013 r. poz. 1635) oraz ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.⁶⁾);
- 9) dyrektora właściwej regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe - w odniesieniu do gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe zgodnie z ustawą z dnia 26 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59, z późn. zm.⁷⁾);
 - 10) starostę - w odniesieniu do gruntów leśnych nie stanowiących własności Skarbu Państwa;
 - 11) właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków - w odniesieniu do zabytków chronionych na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.⁸⁾);
 - 12) właściwego zarządcy drogi - w odniesieniu do obszarów pasa drogowego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 260, 843, 1446 i 1543);
 - 13) właściwego zarządcy terenów kolejowych - w odniesieniu do obszarów kolejowych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1594 oraz 2014 r. poz. 644);
 - 14) właściwego dla proponowanej lokalizacji inwestycji organu prowadzącego kataster nieruchomości - w zakresie kolizji przebiegu planowanej inwestycji z uzbrojeniem terenu;
 - 15) właściwego miejscowo zarządu województwa, zarządu powiatu oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta);
 - 16) właściwego wojewody, marszałka województwa oraz starosty - w zakresie zadań rządowych albo samorządowych, służących realizacji inwestycji celu publicznego o których mowa w art. 39 ust. 3 pkt. 3 i art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647, z późn.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1238 oraz z 2014 r. poz. 40, 47, 457 i 822.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 34, poz. 170, Nr 106, poz. 622 i Nr 224, poz. 1337, z 2013 r. poz. 628 i 1247 oraz z 2014 r. poz. 222.

⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 238, poz. 2390, z 2006 r. Nr 50, poz. 362 i Nr 126, poz. 875, z 2007 r. Nr 192, poz. 1394, z 2009 r. Nr 31, poz. 206 i Nr 97, poz. 804 oraz z 2010 r. Nr 75, poz. 474 i Nr 130, poz. 871.

zm.⁹⁾) - w odniesieniu do terenów nieobjętych aktualnymi planami zagospodarowania przestrzennego;

- 17) Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego - w odniesieniu do obiektów budowanych w otoczeniu lotnisk lub stanowiących przeszkody lotnicze w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze (Dz. U. z 2013 r. poz. 1393 i 829 oraz z 2014 r. poz. 768);
- 18) ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa - w odniesieniu do nieruchomości, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich (Dz. U. 2010 r. Nr 33, poz. 179);
- 19) Ministra Obrony Narodowej - w odniesieniu do urządzeń przesyłowych węglowodorów lokalizowanych na obszarach stanowiących kompleksy wojskowe oraz gdy urządzenia przesyłowe będą przebiegały przez nieruchomości niezbędne na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 20) dyrektora parku narodowego - w odniesieniu do obszarów położonych w granicach parku i jego otuliny, zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2013 r. poz. 627, z późn. zm.¹⁰⁾);
- 21) właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska - w odniesieniu do innych, niż określone w pkt 20, form ochrony przyrody;
- 22) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego - w zakresie bezpieczeństwa państwa;
- 23) ministra właściwego do spraw gospodarki – w zakresie bezpieczeństwa energetycznego państwa.

4. Właściwy organ wydaje opinię, o której mowa w ust. 3, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie opinii. Kopię opinii właściwy organ przekazuje wojewodzie. Niewydanie opinii w tym terminie traktuje się jako brak zastrzeżeń do wniosku o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów.

5. Opinie, o których mowa w ust. 3, zastępują uzgodnienia, pozwolenia, opinie, zgody bądź stanowiska właściwych organów, wymagane odrębnymi przepisami dla lokalizacji inwestycji.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 951 i 1445, z 2013 r. poz. 21, 405, 1238 i 1446 oraz z 2014 r. poz. 379 i 768.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 628 i 842 oraz 2014 r. poz. 805 i 850.

6. Wniosek o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów może dotyczyć również inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów, jeżeli jest ona objęta tym samym zamierzeniem inwestycyjnym, co inwestycja w zakresie wydobywania węglowodorów.

Art. 16. 1. Decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów wydaje się w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 14 ust. 1. W przypadku niewydania decyzji w terminie wskazanym w zdaniu pierwszym, minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa wymierza wojewodzie, w drodze postanowienia, co do którego przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, karę w wysokości 1.000 zł za każdy dzień zwłoki. Wpływy z kar stanowią dochód budżetu państwa.

2. Karę uiszcza się w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w ust. 1. W przypadku nieuiszczenia kary, o której mowa w ust. 1, podlega ona ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. Do terminu, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony, albo z przyczyn niezależnych od organu.

Art. 17. 1. Wojewoda zawiadamia o wszczęciu postępowania o ustalenie lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów:

- 1) wnioskodawcę na adres wskazany we wniosku;
- 2) właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości objętych wnioskiem, przy czym zawiadomienia wysyła się na adres określony w katastrze nieruchomości ze skutkiem doręczenia;
- 3) pozostałe strony, w drodze obwieszczenia w urzędzie wojewódzkim i urzędach gmin właściwych ze względu na lokalizację inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, na stronach internetowych urzędu wojewódzkiego, a także w prasie o zasięgu ogólnopolskim; w obwieszczeniu zamieszcza się oznaczenia nieruchomości objętych wnioskiem, według katastru nieruchomości oraz księgi wieczystej, a także informację o miejscu, w którym strony mogą zapoznać się z aktami sprawy;

- 4) właściwe miejscowo organy w sprawach, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, przy czym wójt (burmistrz, prezydent miasta) niezwłocznie ogłasza o wszczęciu postępowania na stronach internetowych gminy.

2. W przypadku nieuregulowanego stanu prawnego nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów lub braku w katastrze nieruchomości danych pozwalających na ustalenie danych osobowych, w szczególności adresu zamieszkania, właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, do zawiadomienia właściciela lub użytkownika wieczystego o wszczęciu postępowania o ustalenie lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, przepis ust. 1 pkt 3 stosuje się odpowiednio.

3. Z dniem doręczenia zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1:

- 1) nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, objęte wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, nie mogą być przedmiotem obrotu w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami;
- 2) w odniesieniu do nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów do czasu wydania takiej decyzji, nie wydaje się decyzji o pozwoleniu na budowę, a także nie dokonuje się podziału ani scalenia i podziału nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów; toczące się postępowania ulegają zawieszeniu z mocy prawa do czasu wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów;
- 3) w odniesieniu do nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, do czasu wydania takiej decyzji, zawieszają się postępowania o wydanie decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

4. Czynność prawna dokonana z naruszeniem ust. 3 pkt 1 jest nieważna.

5. W przypadku gdy po doręczeniu zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, nastąpi:

- 1) zbycie własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości objętej wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów,

- 2) przeniesienie lub przejście własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości objętej wnioskiem, o którym mowa w pkt 1, wskutek innego zdarzenia prawnego
- nabywca, a w przypadku, o którym mowa w pkt 1, nabywca i zbywca, są obowiązani do zgłoszenia właściwemu wojewodzie danych nowego właściciela lub użytkownika wieczystego.

6. Niedokonanie zgłoszenia zgodnie z ust. 5 i prowadzenie postępowania bez udziału nowego właściciela lub użytkownika wieczystego nie stanowi podstawy do wznowienia postępowania.

7. Przepis ust. 3 pkt 2 i 3 nie dotyczy postępowań, których stroną jest wnioskodawca realizujący inną inwestycję w zakresie wydobywania węglowodorów na danej nieruchomości.

8. Wojewoda niezwłocznie składa wniosek do właściwego sądu o ujawnienie w księdze wieczystej wszczęcia postępowania w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, a jeżeli nieruchomość nie ma założonej księgi wieczystej - o złożenie do istniejącego zbioru dokumentów zawiadomienia o wszczęciu tego postępowania.

Art. 18. W postępowaniu o ustalenie lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów nie stosuje się art. 31 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 oraz z 2014 r. poz. 183), zwanej dalej „Kodeksem postępowania administracyjnego”. W przypadkach określonych w art. 97 § 1 pkt 1-3 Kodeksu postępowania administracyjnego nie zawieszają się postępowania. Przepisy art. 30 § 5 i art. 34 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się, z zastrzeżeniem, że organ prowadzący postępowanie wyznacza z urzędu przedstawiciela uprawnionego do działania w postępowaniu do czasu wyznaczenia przedstawiciela lub kuratora przez sąd.

Art. 19. 1. Decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów określa i zawiera:

- 1) rodzaj inwestycji;
- 2) określenie terenu objętego inwestycją w zakresie wydobywania węglowodorów, w tym linii rozgraniczających teren inwestycji;
- 3) warunki techniczne realizacji inwestycji;
- 4) warunki wynikające z potrzeb ochrony środowiska i ochrony zabytków, w tym dotyczące przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym;
- 5) warunki ochrony przeciwpożarowej dla inwestycji;

- 6) wymagania dotyczące ochrony interesów osób trzecich;
- 7) zatwierdzenie podziału nieruchomości, w przypadku konieczności dokonania podziału nieruchomości;
- 8) oznaczenie nieruchomości, w stosunku do których decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów ma wywołać skutek, o którym mowa w art. 34 ust. 1;
- 9) oznaczenie nieruchomości, w stosunku do których decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów ma wywołać skutek, o którym mowa w art. 39 ust. 1;
- 10) oznaczenie nieruchomości, o których mowa w art. 40 ust. 1;
- 11) lokalizację sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich oraz podmorskich kabli i rurociągów za pomocą współrzędnych geograficznych – w przypadku, gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim;
- 12) termin wydania nieruchomości lub opróżnienia lokali i innych pomieszczeń;
- 13) oznaczenie gruntów pokrytych powierzchniowymi wodami płynącymi.

2. Sporządzenie projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów powierza się osobie, o której mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, albo osobie wpisanej na listę izby samorządu zawodowego architektów posiadającej uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej albo uprawnienia budowlane do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności architektonicznej.

3. W przypadku złożenia wniosku, o którym w art. 15 ust. 6, w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów zamieszcza się również odpowiednio postanowienia wymienione w ust. 1 w odniesieniu do inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów.

Art. 20. 1. Nieuregulowany stan prawny nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów nie stanowi przeszkody do wszczęcia i prowadzenia postępowania o ustalenie lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów.

2. Przez nieuregulowany stan prawny należy rozumieć także sytuację, kiedy:

- 1) dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości nie żyje, a spadkobiercy nie wykazali prawa do spadku;

- 2) brak jest w katastrze danych pozwalających na ustalenie danych osobowych, w szczególności adresu zamieszkania, właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości.

Art. 21. 1. Wojewoda doręcza decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów wnioskodawcy oraz zawiadamia pozostałe strony o jej wydaniu, w drodze obwieszczenia, w urzędzie wojewódzkim i urzędach gmin właściwych ze względu na lokalizację inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, na stronach internetowych tych gmin oraz urzędu wojewódzkiego, a także w prasie o zasięgu ogólnopolskim, ze skutkiem doręczenia na dzień obwieszczenia w urzędzie wojewódzkim. Właścicielom i użytkownikom wieczystym nieruchomości objętych decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów zawiadomienie o wydaniu decyzji wysyła się na adres określony w katastrze nieruchomości ze skutkiem doręczenia.

2. W przypadku nieuregulowanego stanu prawnego nieruchomości objętych decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów lub braku w katastrze nieruchomości danych pozwalających na ustalenie danych osobowych, w szczególności adresu zamieszkania, właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, do zawiadomienia właściciela lub użytkownika wieczystego o decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, przepis ust. 1 zdanie pierwsze stosuje się odpowiednio.

3. Zawiadomienie o wydaniu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów zawiera informację o miejscu, w którym strony mogą zapoznać się z treścią decyzji.

4. Przepisy ust. 1 - 3 stosuje się odpowiednio do doręczenia i zawiadamiania stron o decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów wydanej przez organ wyższego stopnia.

Art. 22. 1. Przepisy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie mają zastosowania w sprawach określonych w niniejszym rozdziale, z wyjątkiem art. 57 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które stosuje się odpowiednio do decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów.

2. Decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów wiąże właściwe organy przy sporządzaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania

przestrzennego. Wojewoda przekazuje niezwłocznie wydaną decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów właściwemu wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) oraz właściwemu marszałkowi województwa.

3. Decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów jest wiążąca dla właściwych organów w zakresie wydawania decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Art. 23. Ostateczna decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów stanowi podstawę do dokonywania wpisów w księdze wieczystej i w katastrze nieruchomości w zakresie skutków, o których mowa w art. 34 ust. 1; w zakresie pozostałych skutków podstawę do dokonywania wpisów stanowi decyzja o lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności. Wpisy dokonywane są na wniosek złożony przez właściwego wojewodę.

Art. 24. 1. Pozwolenie na budowę inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów oraz, w przypadku określonym w art. 19 ust. 3, na budowę inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów wydaje właściwy miejscowo dyrektor okręgowego urzędu górniczego na zasadach i w trybie określonych w Prawie budowlanym oraz w Prawie geologicznym i górnicznym, z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy.

2. Decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów wiąże organ wydający pozwolenie na budowę.

3. Przepis ust. 2 ma odpowiednie zastosowanie do organów lub innych jednostek wydających opinię, uzgodnienie, pozwolenie bądź inny dokument, o których mowa w art. 33 ust. 2 pkt 1 Prawa budowlanego. Odmowa wydania opinii, uzgodnienia, pozwolenia bądź innego dokumentu, o których mowa w art. 33 ust. 2 pkt 1 Prawa budowlanego albo brak uzgodnienia lub uzgodnienie warunkowe nie jest wiążące dla organu wydającego pozwolenie na budowę inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów.

4. Do postępowania w sprawie pozwolenia na budowę inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów przepisy art. 16, art. 17 ust. 1, art. 18 oraz art. 21 stosuje się odpowiednio, przy czym ilekroć mowa o wojewodzie należy rozumieć przez to dyrektora okręgowego urzędu górniczego, natomiast jeśli mowa o ministrze właściwym do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa należy rozumieć przez to Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

5. Opinie, uzgodnienie, pozwolenie bądź inne dokumenty, o których mowa w art. 33 ust. 2 pkt 1 Prawa budowlanego wydaje się w terminie 7 dni po wpłynięciu wniosku inwestora.

6. Ilekroć w przepisach Prawa budowlanego mowa jest o decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, rozumie się przez to także decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów.

7. W odniesieniu do nieruchomości znajdujących się w liniach rozgraniczających teren inwestycji w zakresie wskazanym w art. 19 ust. 1 pkt 2 oraz nieruchomości objętych decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, wskazanych zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 8, nie dokonuje się podziału ani scalenia i podziału nieruchomości w okresie od dnia wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów do dnia wydania pozwolenia na budowę inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów; toczące się postępowania ulegają zawieszeniu z mocy prawa do czasu wydania pozwolenia na budowę inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów.

Art. 25. 1. W pozwoleniu na budowę inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów dyrektor okręgowego urzędu górniczego zezwala, w zakresie niezbędnym do realizacji inwestycji, na usunięcie drzew lub krzewów znajdujących się na nieruchomościach objętych decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów. Zezwolenie nie jest wymagane na usunięcie drzew lub krzewów, o których mowa w art. 83 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Do inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów nie stosuje się przepisów rozdziału 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, z wyjątkiem art. 84-89 tej ustawy.

2. Wniosek o wydanie pozwolenia na budowę inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów w przypadku, o którym mowa w ust. 1, dodatkowo zawiera:

- 1) inwentaryzację znajdujących się na terenie objętym wnioskiem drzew i krzewów, na usunięcie których wymagane jest zezwolenie, z wyszczególnieniem gatunku, obwodu pnia drzewa mierzonego na wysokości 130 cm oraz przeznaczenia i dotychczasowego sposobu wykorzystania terenu, na którym rosną drzewa i krzewy;
- 2) plan gospodarki zielenią, jako część projektu zagospodarowania działki lub terenu, w którym określa się przyczynę i termin zamierzonego usunięcia drzew lub krzewów, wielkość powierzchni, z której zostaną usunięte krzewy, oraz informacje dotyczące planowanego zastąpienia ich innymi drzewami lub krzewami.

3. Dyrektor okręgowego urzędu górniczego może w pozwoleniu na budowę inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów nałożyć obowiązek przesadzenia we wskazane

miejsce drzew lub krzewów objętych zezwoleniem na usunięcie lub zastąpienia ich innymi drzewami lub krzewami, w liczbie nie mniejszej niż liczba usuwanych drzew lub krzewów.

Art. 26. 1. Zadania z zakresu nadzoru budowlanego w odniesieniu do obiektów budowlanych zakładu górniczego wykonują organy nadzoru górniczego.

2. Pozwolenie na użytkowanie inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów wydaje dyrektor okręgowego urzędu górniczego na zasadach i w trybie uregulowanym w Prawie budowlanym, z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy. Organem wyższego stopnia jest Prezes Wyższego Urzędu Górniczego.

3. Decyzję w przedmiocie pozwolenia na użytkowanie wydaje się w terminie 21 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie pozwolenia na użytkowanie w rozumieniu Prawa budowlanego.

Art. 27. 1. Jeżeli realizacja inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów wymaga wydania pozwolenia wodnoprawnego, pozwolenie to wydaje marszałek województwa w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia wniosku. W sprawach dotyczących wydania pozwolenia wodnoprawnego nie stosuje się art. 131 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne.

2. Dla ustalenia stanu prawnego nieruchomości, o których mowa w art. 132 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, siedziby i adresy właścicieli tych nieruchomości określa się według katastru nieruchomości. Przepisy art. 20 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

3. Przepis art. 127 ust. 7a ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne ma zastosowanie również w tych postępowaniach, w których liczba stron jest mniejsza niż wskazana w tym przepisie, z tym, że zawiadomienie lub doręczenie uważa się za dokonane z dniem obwieszczenia.

4. W przypadku niewydania decyzji w terminie, o którym mowa w ust. 1, organ wyższego stopnia wymierza marszałkowi województwa w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie, karę w wysokości 1.000 zł za każdy dzień zwłoki. Wpływy z kar stanowią dochód budżetu państwa.

5. Karę uiszcza się w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w ust. 4. W przypadku nieuiszczenia kary, o której mowa w ust. 4, podlega ona ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

6. Do terminu, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony, albo z przyczyn niezależnych od organu.

7. W sprawach wymienionych w niniejszym artykule doręczeń dokonuje się w sposób określony w art. 17 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz w art. 21 ust. 1.

Art. 28. 1. Z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy, wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w zakresie wydobywania węglowodorów następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

2. Organ właściwy do wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, niezwłocznie zawiadamia organ wyższego stopnia o złożeniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz o wydaniu takiej decyzji.

3. Termin wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, wynosi 45 dni od dnia złożenia wniosku. W przypadku niewydania decyzji w terminie, o którym mowa w ust. 3, organ wyższego stopnia wymierza organowi właściwemu do wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie, karę w wysokości 1.000 zł za każdy dzień zwłoki. Wpływy z kar stanowią dochód budżetu państwa.

4. Karę uiszcza się w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w ust. 3. W przypadku nieuiszczenia kary, o której mowa w ust. 3, podlega ona ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

5. Do terminu, o którym mowa w ust. 3, nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania określonych czynności, w szczególności w ramach postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.

Art. 29. Jeżeli przygotowanie lub prowadzenie inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów wymaga przejazdu po drogach publicznych pojazdu nienormatywnego w rozumieniu art. 2 pkt 35a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz.

U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.¹¹⁾), minister właściwy do spraw transportu w drodze decyzji udziela zezwolenia na przejazd takiego pojazdu po drogach publicznych oraz wyznacza trasę przejazdu takiego pojazdu. Przy udzielaniu zezwolenia na przejazd pojazdu nienormatywnego po drogach publicznych oraz wyznaczaniu trasy przejazdu takiego pojazdu minister właściwy do spraw transportu może odstąpić od niektórych wymogów wynikających z odrębnych przepisów w sprawie zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych, jeżeli bez odstąpienia od tych wymogów przejazd pojazdu nienormatywnego byłby niemożliwy.

Rozdział 4

Przygotowanie i prowadzenie inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów

Art. 30. 1. Decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów, na wniosek inwestora, wydaje właściwy miejscowo wojewoda. Wniosek o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów może odnosić się do całości lub części zadania inwestycyjnego, o którym mowa w art. 1 ust. 2.

2. W przypadku inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów realizowanej na obszarze dwóch lub więcej województw, decyzję o ustaleniu inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów wydaje wojewoda, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część nieruchomości przeznaczonych na realizację inwestycji.

3. Organem wyższego stopnia w stosunku do wojewody w sprawach lokalizacji inwestycji w zakresie przesyłania węglowodorów jest minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

4. Wojewoda niezwłocznie zawiadamia organ wyższego stopnia o złożeniu wniosku o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów oraz o wydaniu takiej decyzji.

Art. 31. 1. Decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów wiąże zarządcę drogi wydającego zezwolenie na zajęcie pasa drogowego w

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1448, z 2013 r. poz. 700, 991, 1446 i 1611 oraz z 2014 r. 486, 529 i 768.

celu umieszczenia w pasie drogowym uzbrojenia terenu wchodzącego w skład inwestycji. Zarządca drogi wydaje zezwolenie, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

2. W przypadku niewydania zezwolenia w terminie, o którym mowa w ust. 1, organ wyższego stopnia wymierza zarządcy drogi, w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie, karę w wysokości 1.000 zł za każdy dzień zwłoki. Wpływy z kar stanowią dochód budżetu państwa.

3. Karę uiszcza się w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w ust. 2. W przypadku nieuiszczenia kary, o której mowa w ust. 2, podlega ona ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

4. Do terminu, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony, albo z przyczyn niezależnych od organu.

Art. 32. Pozwolenie na budowę inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów może w zależności od żądania wniosku, obejmować całe zamierzenie budowlane położone na obszarze danego województwa lub jego część.

Art. 33. Przepisy art. 14 – 29, stosuje się odpowiednio do postępowań prowadzonych w ramach inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów, a także innych decyzji wydawanych w związku z realizacją inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów, przy czym pozwolenie na budowę inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów wydaje właściwy miejscowo wojewoda, a organem wyższego stopnia w stosunku do wojewody jest minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

Rozdział 5

Nabywanie tytułu prawnego do nieruchomości w związku z realizacją inwestycji w zakresie wydobywania i transportowania węglowodorów

Art. 34. 1. W drodze decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów można ograniczyć sposób korzystania z nieruchomości niezbędnych do realizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, znajdujących się w liniach rozgraniczających teren inwestycji w zakresie wskazanym w art. 19 ust. 1 pkt 8.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić na czas nie dłuższy niż określony w koncesji czas trwania fazy wydobywania węglowodorów.

3. Za ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości oraz szkody powstałe na skutek działań związanych z realizacją inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, właścicielom, użytkownikom wieczystym i osobom, którym przysługują ograniczone prawa rzeczowe, przysługuje od inwestora odszkodowanie w wysokości uzgodnionej między inwestorem, a dotychczasowym właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub osobą, której przysługuje ograniczone prawo rzeczowe do nieruchomości. Uzgodnienia dokonuje się w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

4. Jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia, w którym decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów stała się ostateczna, nie dojdzie do uzgodnienia, o którym mowa w ust. 3, wysokość odszkodowania ustala wojewoda w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia wszczęcia postępowania.

5. Do określenia wysokości odszkodowania stosuje się odpowiednio art. 130, art. 134 i art. 135 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami .

6. Koszty wyceny szkód ponosi inwestor, a ich wysokość określa wojewoda w decyzji ustalającej wysokość odszkodowania. Obowiązek zapłaty odszkodowania obciąża inwestora.

7. Strona niezadowolona z przyznanego jej odszkodowania w terminie 30 dni od dnia doręczenia jej decyzji o odszkodowaniu, może wnieść powództwo do sądu powszechnego.

Art. 35. 1. Jeżeli ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, o którym mowa w art. 34 ust. 1, uniemożliwia właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu dalsze prawidłowe korzystanie z nieruchomości znajdujących się w liniach rozgraniczających teren inwestycji w zakresie wskazanym w art. 18 ust. 1 pkt 8 lub nieruchomości sąsiadującej w sposób dotychczasowy albo w sposób zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem, właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości może żądać, by inwestor nabył od niego nieruchomość.

2. Cena nabycia nieruchomości, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa od wartości rynkowej praw do tej nieruchomości, oszacowanej przez rzeczoznawcę majątkowego, ustalonej dla dotychczasowego sposobu zagospodarowania.

3. W przypadku ustalenia odszkodowania, o którym mowa w art. 34 ust. 3, cenę nabycia nieruchomości zmniejsza się o kwotę równą wartości odszkodowania ustalonego z tytułu ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości oraz za szkody powstałe na skutek działań związanych z wydobywaniem węglowodorów.

4. W sprawach spornych orzekają sądy powszechne.

Art. 36. 1. Inwestor po zakończeniu realizacji inwestycji w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów jest obowiązany przywrócić nieruchomości, o których mowa w art. 34 ust. 1, do stanu poprzedniego. Jeżeli przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego nie jest możliwe albo powoduje nadmierne trudności lub koszty, właścicielom, użytkownikom wieczystym i osobom, którym przysługują ograniczone prawa rzeczowe, przysługuje od inwestora odszkodowanie.

2. W przypadku określonym w art. 10 ust. 6 za stan poprzedni nieruchomości uważa się stan sprzed rozpoczęcia inwestycji w zakresie poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów.

3. Odszkodowanie powinno odpowiadać wartości poniesionych szkód. Jeśli wskutek tych zdarzeń zmniejszy się wartość nieruchomości, odszkodowanie powiększa się o kwotę odpowiadającą temu zmniejszeniu.

4. Decyzję o odszkodowaniu wydaje wojewoda w terminie 30 dni, na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, lub osoby, której przysługuje ograniczone prawo rzeczowe do nieruchomości, złożony nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia zakończenia realizacji inwestycji przez inwestora. Decyzja nie podlega zaskarżeniu.

5. Koszty wyceny szkód ponosi inwestor, a ich wysokość określa wojewoda w decyzji ustalającej wysokość odszkodowania. Obowiązek zapłaty odszkodowania obciąża inwestora.

6. Strona niezadowolona z przyznanego jej odszkodowania w terminie 30 dni od dnia doręczenia jej decyzji o odszkodowaniu, może wnieść powództwo do sądu powszechnego. Wniesienie powództwa nie wstrzymuje wykonania decyzji.

Art. 37. Z dniem wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów inwestor uzyskuje prawo do dysponowania nieruchomościami, o których mowa w art. 34 ust. 1 oraz w art. 39 ust. 1 i 40 ust. 1, na cele budowlane w rozumieniu Prawa budowlanego.

Art. 38. Do egzekucji obowiązków wynikających z decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 39. 1. W odniesieniu do nieruchomości objętych decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów lub decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów wskazanych zgodnie z art. 19 ust. 1

pkt 9, w celu zapewnienia prawa do wejścia na teren nieruchomości dla prowadzenia na nich budowy inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów lub transportowania węglowodorów, a także prac związanych z konserwacją lub usuwaniem awarii prowadzonych zarówno w trakcie prowadzenia budowy jak i po jej zakończeniu, właściwy organ w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów lub transportowania węglowodorów lub w pozwoleniu na budowę ograniczy sposób korzystania z nieruchomości przez udzielenie zezwolenia na zakładanie i przeprowadzenie na nieruchomości ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania płynów, pary, gazów i energii elektrycznej oraz urządzeń łączności publicznej i sygnalizacji, a także innych podziemnych, naziemnych lub nadziemnych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń. Przepisy art. 124 ust. 4-8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy.

2. Decyzje w zakresie odszkodowania wydaje wojewoda. Koszty wyceny szkód ponosi inwestor, a ich wysokość określa wojewoda w decyzji ustalającej wysokość odszkodowania. Obowiązek zapłaty odszkodowania obciąża inwestora.

Art. 40. 1. W przypadku, gdy inwestycja w zakresie wydobywania węglowodorów lub transportowania węglowodorów wymaga przejścia przez tereny śródlądowych wód powierzchniowych, dróg publicznych, bądź obszary kolejowe, inwestor jest uprawniony do nieodpłatnego zajęcia tego terenu.

2. Inwestor, nie później niż w terminie 14 dni przed planowanym zajęciem terenu, o którym mowa w ust. 1, uzgadnia w drodze pisemnego porozumienia z zarządcą drogi, zarządcą infrastruktury kolejowej lub z właściwym organem, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, zakres, termin i warunki zajęcia tego terenu. Zajęcie terenu, o którym mowa w ust. 1, nie wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.

3. Jeżeli w terminie 14 dni od dnia złożenia przez inwestora wniosku o uzgodnienie nie dojdzie do zawarcia porozumienia, o którym mowa w ust. 2, wojewoda, na wniosek inwestora, wyda w tym zakresie decyzję zastępującą porozumienie.

Art. 41. Grunty pokryte śródlądowymi wodami powierzchniowymi, stanowiące własność Skarbu Państwa, niezbędne do realizacji inwestycji w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów oddaje się inwestorowi na czas prowadzenia inwestycji w

bezpłatne użytkowanie, na zasadach określonych w art. 20 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne.

Art. 42. 1. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe zarządzające, na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, nieruchomościami objętymi pozwoleniem na budowę inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów lub transportowania węglowodorów, są obowiązane do dokonania wycinki drzew i krzewów oraz ich uprzątnięcia w terminie oraz na warunkach ustalonych w odrębnym porozumieniu między Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe a inwestorem.

2. Jeżeli w terminie 30 dni od dnia, w którym wydano decyzję o pozwoleniu na budowę inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów lub transportowania węglowodorów nie dojdzie do zawarcia porozumienia, o którym mowa w ust. 1, termin oraz warunki wycinki drzew i krzewów oraz ich uprzątnięcia ustala wojewoda w drodze decyzji. Organem wyższego stopnia w sprawie, o której mowa w zdaniu pierwszym, jest minister właściwy do spraw środowiska.

3. Drewno pozyskane z wycinki drzew i krzewów, o której mowa w ust. 1, staje się, nieodpłatnie własnością Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

4. Koszty wycinki drzew i krzewów oraz ich uprzątnięcia ponosi inwestor.

5. Grunty będące w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, które przed dniem wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów podlegały opodatkowaniu podatkiem leśnym i zostały zajęte pod inwestycję w zakresie transportowania węglowodorów na podstawie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów, nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, a podlegają opodatkowaniu podatkiem leśnym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 465) niezależnie od zajęcia gruntu na wykonywanie innej działalności gospodarczej niż działalność leśna lub sklasyfikowania gruntu w katastrze nieruchomości.

Art. 43. Do gruntów rolnych i leśnych objętych decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów lub decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów nie stosuje się przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Art. 44. Organem wyższego stopnia w sprawach określonych w niniejszym rozdziale jest minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, z zastrzeżeniem art. 42 ust. 2.

Rozdział 6

Postępowanie administracyjne związane z poszukiwaniem i rozpoznawaniem węglowodorów oraz przygotowaniem i realizacją inwestycji w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów

Art. 45. 1. Decyzje administracyjne, o których mowa w ustawie, podlegają natychmiastowemu wykonaniu.

2. Odwołanie od decyzji administracyjnej, o której mowa w niniejszej ustawie, wnosi się w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji stronie albo w terminie 14 dni od dnia obwieszczenia lub doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji.

3. Odwołanie od decyzji administracyjnej, o której mowa w niniejszej ustawie, powinno zawierać zarzuty odnoszące się do decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie.

4. Odwołanie od decyzji administracyjnej, o której mowa w niniejszej ustawie, rozpatruje się w terminie 14 dni. Przepisu art. 135 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.

5. W postępowaniu przed organem wyższego stopnia oraz przed sądem administracyjnym nie można uchylić decyzji, o której mowa w niniejszej ustawie, w całości ani stwierdzić jej nieważności, gdy wadą dotknięta jest tylko część decyzji dotycząca części inwestycji, nieruchomości lub działki.

6. W postępowaniu administracyjnym w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej, o której mowa w niniejszej ustawie, nie stosuje się art. 159 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 46. 1. Do skarg na decyzje administracyjne, o których mowa w niniejszej ustawie, stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, 1101 i 1529 oraz z 2014 r. poz. 543), z wyłączeniem art. 61 § 3 tej ustawy, oraz z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy, z tym, że:

- 1) przekazanie akt i odpowiedzi na skargę następuje w terminie 15 dni od dnia otrzymania skargi;
- 2) skargę rozpatruje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania akt wraz z odpowiedzią na skargę.

2. Termin rozpatrzenia skargi kasacyjnej wynikającej z realizacji inwestycji wynosi 2 miesiące od jej wniesienia.

Art. 47. 1. Nie stwierdza się nieważności ostatecznej decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów lub decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów, jeżeli wniosek o stwierdzenie nieważności tej decyzji został złożony po upływie 14 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna, a inwestor rozpoczął budowę. Przepis art. 158 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku uwzględnienia skargi na decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów lub decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów, sąd administracyjny po upływie 30 dni od dnia rozpoczęcia budowy może stwierdzić jedynie, że decyzja narusza prawo z przyczyn wyszczególnionych w art. 145 lub 156 Kodeksu postępowania administracyjnego.

3. W przypadku stwierdzenia nieważności decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów lub decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów albo stwierdzenia, że decyzje te zostały wydane z naruszeniem prawa, naprawienie szkody powstałej w wykonaniu tych decyzji może nastąpić wyłącznie przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej na rzecz poszkodowanego.

4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do decyzji o pozwoleniu na budowę w zakresie wydobywania węglowodorów lub decyzji o pozwoleniu na budowę w zakresie transportowania węglowodorów.

Art. 48. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do decyzji, o której mowa w art. 28 ust. 1, decyzji, o której mowa w art. 34 ust. 4, oraz decyzji, o której mowa w art. 39 ust. 2.

Art. 49. Wojewoda jest organem egzekucyjnym prowadzącym egzekucję obowiązków o charakterze niepieniężnym wynikających z decyzji administracyjnych wydanych na podstawie niniejszej ustawy.

Rozdział 7

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 50. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 oraz z 2014 r. poz. 40 i 768) w art. 36a dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Zmiana przebiegu obiektów liniowych, o których mowa w art. 3 pkt 3a oraz urządzeń budowlanych wskazanych w art. 3 pkt 9, mieszcząca się w obszarze objętym projektem zagospodarowania działki lub terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny, stanowi nieistotne odstępnie od zatwierdzonego projektu budowlanego i nie wymaga uzyskania decyzji o zmianie pozwolenia na budowę. Zwolnienie z obowiązku uzyskania decyzji o zmianie pozwolenia na budowę nie wyłącza obowiązku uzyskania wymaganych przepisami szczególnymi opinii, uzgodnień, pozwoleń i innych dokumentów. Przepis art. 57 ust. 2 stosuje się odpowiednio.”

Art. 51. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 i 1238 oraz z 2014 r. poz. 587 i 850) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 64:
 - a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) organu, o którym mowa w art. 78, w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1-3, 10, 11, 13, 15- 17 i 22.”,
 - b) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku; nie dotyczy to opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012, dla przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin lub wydobywania kopalin ze złóż, dla inwestycji realizowanej na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. Nr 84, poz. 700 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 358 oraz z 2012 r. poz. 951) w zakresie zadań inwestycyjnych, o których mowa w art. 2 ust. 2 oraz art. 38 tej ustawy, zwanej

dalej „inwestycją w zakresie terminalu”, dla inwestycji związanych z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi, dla budowli przeciwpowodziowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. Nr 143, poz. 963 oraz z 2012 r. poz. 951) oraz dla inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących wydawanej na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących, dla inwestycji w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów”;

2) art. 67 otrzymuje brzmienie:

„Art. 67. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, sporządzany w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko stanowiącej część postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 16 i 18, powinien:

- 1) zawierać informacje, o których mowa w art. 66, określone ze szczególnością i dokładnością odpowiednio do posiadanych danych wynikających z projektu budowlanego i innych informacji uzyskanych po wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2-9, 11-13, 15-18a i 22, jeżeli były już dla danego przedsięwzięcia wydane;
- 2) określać stopień i sposób uwzględnienia wymagań dotyczących ochrony środowiska, zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i decyzjach, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2-9, 11-13, 15-18a i 22, a także decyzji inwestycyjnej, o której mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, jeżeli były już dla danego przedsięwzięcia wydane.”;

3) w art. 70 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) organu, o którym mowa w art. 78, w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1-3, 10-13, 15, 16, 18a, 19 i 22.”;

4) w art. 72 w ust. 1 dodaje się pkt 22 w brzmieniu:

„22) decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów, wydawanych na podstawie ustawy z dnia [_____] o inwestycjach

w zakresie poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania i transportowania węglowodorów Dz. U. poz. ...).”;

5) w art. 74 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) dla przedsięwzięć, dla których organem prowadzącym postępowanie jest regionalny dyrektor ochrony środowiska - wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku; nie dotyczy to wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012, dla przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin, dla inwestycji w zakresie terminalu, dla inwestycji związanych z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi, dla budowli przeciwpowodziowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz dla inwestycji w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów;”;

6) w art. 75 w ust. 1 w pkt 1:

a) lit. h otrzymuje brzmienie:

„h) przedsięwzięć polegających na zmianie lub rozbudowie przedsięwzięć wymienionych w lit. a-g, i, j oraz k,”;

b) dodaje się lit. k w brzmieniu:

„k) inwestycji w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów”;

7) w art. 77:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zasięga opinii organu, o którym mowa w art. 78, w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1-3, 10-19 i 22.”;

b) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku; nie dotyczy to uzgodnień i opinii dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012, dla przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin, dla inwestycji w zakresie terminalu, dla inwestycji związanych z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi, dla budowli przeciwpowodziowych realizowanych na

podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, dla inwestycji w zakresie budowy obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących oraz dla inwestycji w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów.”;

8) w art. 80 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. Nie dotyczy to decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012, dla przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin, dla inwestycji w zakresie terminalu, dla inwestycji związanych z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi, dla budowli przeciwpowodziowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, dla inwestycji w zakresie budowy obiektów energetyki jądrowej lub inwestycji towarzyszących oraz dla inwestycji w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów.”;

9) w art. 96 w ust. 3 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informacji o jego braku; nie dotyczy to drogi publicznej, linii kolejowej o znaczeniu państwowym, przedsięwzięć Euro 2012, przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin oraz bezzbiornikowego magazynowania substancji w górotworze, inwestycji w zakresie terminalu, inwestycji związanych z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi, budowli przeciwpowodziowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej lub inwestycji towarzyszącej wydawanej na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących oraz dla inwestycji w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów.”.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 52. Przepisy ustawy stosuje się odpowiednio do przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania węglowodorów realizowanych przez inwestorów, którzy wykonują działalność na podstawie koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż, udzielonych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1133), jak również koncesji wyłącznie na wydobywanie węglowodorów uzyskanych po tej dacie.

Art. 53. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM
PRAWNYM I REDAKCYJNYM

DYREKTOR
Departamentu Prawnego i Procesowego

Marcin Moryń
RADA PRAWNY

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Prawnego i Procesowego

Krzysztof Małowski
RADA PRAWNY

NACZELNIK WYDZIAŁU
Mikołaj Miącz

UZASADNIENIE

- I. **Projektowana ustawa o szczególnych zasadach przygotowywania i realizacji inwestycji w zakresie poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania i transportowania węglowodorów będzie - obok ustawy Prawo geologiczne i górnicze - aktem prawnym regulującym zagadnienia związane z eksploatacją węglowodorów w Polsce. Podstawowym celem projektu ustawy jest usprawnienie procesu inwestycyjnego dotyczącego poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania i transportowania węglowodorów.**

Aktualna sytuacja w zakresie dostaw gazu i występujące w tym obszarze trudności, wskazują na konieczność przyspieszenia działań umożliwiających uzyskanie odpowiedniej struktury bilansu dostaw gazu dla potrzeb gospodarki krajowej. Jest to tym bardziej istotne, że od kilku lat występują problemy z dostawami gazu z kierunku wschodniego, głównie drogą transportu przez Ukrainę, z uwagi m.in. na relacje pomiędzy Ukrainą a Federacją Rosyjską (głównym dostawcą gazu).

Jednym z głównych kierunków polskiej polityki energetycznej ujętym w „*Polityce energetycznej Polski do roku 2030*”, przyjętej przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 10 listopada 2009 roku, jest wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii oraz rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii. Kluczowym sposobem realizacji tej polityki w obszarze gazu ziemnego jest dywersyfikacja źródeł dostaw paliwa gazowego. W tym kontekście istotne znaczenie mają geopolityczne i ekonomiczne korzyści dla Polski wynikające z wydobycia węglowodorów. Zwiększenie wydobycia ze źródeł krajowych poprawi nie tylko bezpieczeństwo energetyczne Polski, ale również pozytywnie wpłynie na stan krajowej gospodarki.

Podstawowym aktem prawnym w zakresie poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania węglowodorów jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981 z późn. zm.; dalej: „ustawa PGiG”), kształtująca uprawnienia i obowiązki państwa i przedsiębiorców we wspomnianym zakresie zarówno na poziomie cywilnoprawnym, jak i administracyjno-prawnym. Zgodnie z ustawą PGiG, prowadzenie działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż wymaga uzyskania koncesji, której udziela

minister właściwy do spraw środowiska. Uzyskanie koncesji warunkuje możliwość przystąpienia do kolejnego etapu działań w zakresie poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania węglowodorów ze złóż, tj. do procesu inwestycyjnego.

Przeгляд prawodawstwa dedykowanego procesom inwestycyjnym w sektorze wydobycia węglowodorów wyraźnie wskazuje na występujący aktualnie problem nadmiernej złożoności procesu inwestycyjnego w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów i wydobywania węglowodorów oraz ich transportowania. Istniejące normy prawne regulujące proces inwestycyjny mają charakter rozproszony i dalece niewystarczający. Do tego dochodzi przewlekłość procesu inwestycyjnego wynikająca przede wszystkim z dużej liczby niezsynchronizowanych ze sobą, a koniecznych do spełnienia obowiązków ustawowych. Uwagę zwraca długotrwałość procedur regulowania stanu prawnego nieruchomości, uzyskiwania decyzji środowiskowych, pozwoleń wodnoprawnych, uzgodnień i opinii oraz innych niezbędnych decyzji (m.in. dotyczących podziału nieruchomości i ich wyłączenia spod produkcji rolnej). W sytuacji konieczności ponoszenia przez inwestora wysokich nakładów inwestycyjnych, luki i niedostatki otoczenia prawnego zwiększają poważnie ryzyko powodzenia inwestycji dla podmiotów zamierzających zaangażować środki w eksploatację złóż węglowodorów. Dostrzegalna jest również niedostateczna konkurencyjność regulacyjna Rzeczypospolitej Polskiej, co wiąże się z niedostatecznym napływem inwestycji zagranicznych w przemyśle wydobywczym. Wspomniane okoliczności znajdują odzwierciedlenie w niedostatecznym poziomie krajowego wydobycia węglowodorów i nadmiernym poziomie zależności surowcowej Polski od dostaw gazu z zagranicy, czego konsekwencją jest niedostateczny poziom bezpieczeństwa paliwowego kraju.

Doniosłość problematyki związanej z eksploatacją złóż węglowodorów i istniejące w tym zakresie problemy ujawniły potrzebę stworzenia aktu prawnego, który wprowadza regulacje umożliwiające szybkie i sprawne przeprowadzenie inwestycji w zakresie poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania i transportowania węglowodorów. Zwiększenie wydobycia węglowodorów ze źródeł krajowych możliwe jest tylko poprzez usprawnienie procesu przygotowania inwestycji, w szczególności w zakresie pozyskiwania dostępu do terenu, a także wzmocnienie organów administracji w zapewnieniu większej skuteczności procesu wydawania decyzji administracyjnych. Przyjęcie rozwiązań usprawniających przebieg procesu inwestycyjnego w zakresie

poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów, wydobywania węglowodorów ze złóż oraz ich transportowania pozwoli na rozwiązanie aktualnie istniejących problemów, zapewniając efektywne prowadzenie działalności gospodarczej w sektorze wydobycia węglowodorów, a w rezultacie doprowadzi do zmniejszenia zależności Rzeczypospolitej Polskiej od dostaw węglowodorów z zagranicy (bezpieczeństwo paliwowe państwa).

- II. Głównym założeniem projektowanej ustawy jest zapewnienie stabilnych ram prawnych obejmujących całokształt procesu inwestycyjnego w zakresie przedsięwzięć związanych z poszukiwaniem, rozpoznawaniem, wydobywaniem i transportowaniem węglowodorów, tak aby możliwe było prowadzenie efektywnej działalności w tym zakresie. Uregulowanie procesu inwestycyjnego w odrębnym akcie prawnym pozwoli na redukcję istotnych ryzyk inwestycyjnych, a tym samym zwiększy możliwość przygotowania realizacji takich inwestycji oraz ich przeprowadzenia w sposób sprawny i efektywny.

Wskazują na to również doświadczenia z innych gałęzi gospodarki, w których zamieszczenie w osobnym akcie prawnym regulacji poświęconych wyłącznie przygotowaniu oraz realizacji inwestycji wpłynęło pozytywnie na przyspieszenie procesów inwestycyjnych. Projekt ustawy powiela jednocześnie szereg rozwiązań obowiązujących w polskim systemie prawnym, w szczególności w ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 roku o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, czy w ustawie z dnia 29 czerwca 2011 roku o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących.

Projekt przewiduje rozwiązania upraszczające i usprawniające procedury administracyjne związane z realizacją inwestycji związanych z poszukiwaniem, rozpoznawaniem, wydobywaniem i transportowaniem węglowodorów. Projekt przewiduje szczególnie regulacje w zakresie trybu wydawania decyzji administracyjnych związanych z przygotowaniem i prowadzeniem prac poszukiwania i rozpoznawania, wydobywania oraz transportowania węglowodorów, w tym m.in. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, decyzji o czasowym wyłączeniu gruntu z produkcji rolnej lub leśnej, czy pozwolenia wodnoprawnego. Zmiany zmierzają do przyspieszenia procedury związanej z uzyskaniem przedmiotowych decyzji. Projekt zakłada również wprowadzenie szczególnych zasad lokalizacji inwestycji w zakresie

wydobywania węglowodorów oraz ich transportowania, których celem jest przyspieszenie przebiegu procesu inwestycyjnego. Przyjęte w projekcie ustawy regulacje zapewnią koncesjonariuszowi możliwość uzyskania tytułu prawnego do nieruchomości, pod którymi rozciąga się własność górnicza. Zaproponowane przez projektodawcę rozwiązanie ma kluczowe znaczenie dla sprawności przygotowania inwestycji z uwagi na przyjęte w PGiG zasady koncesjonowania działalności w zakresie węglowodorów, zgodnie z którymi przedsiębiorca może uzyskać koncesję bez konieczności legitymowania się tytułem prawnym do nieruchomości niezbędnej do prowadzenia koncesjonowanej działalności. Wprowadzona regulacja ma na celu eliminację długotrwałych procedur związanych z uzyskaniem tytułu prawnego do ww. nieruchomości.

Redukcja obciążeń administracyjnoprawnych związanych realizacją ww. inwestycji pozwoli na ograniczenie istotnych ryzyk inwestycyjnych, a tym samym zwiększy możliwość przygotowania takich inwestycji oraz ich przeprowadzenia w sposób sprawny i efektywny.

Zwiększenie wydobycia ze źródeł krajowych pozytywnie wpłynie na stan polskiej gospodarki, pozwoli też poprawić bezpieczeństwo energetyczne. Odwołując się do przykładu Stanów Zjednoczonych Ameryki, które są pionierem w zakresie przemysłowego wydobycia gazu i ropy naftowej z łupków, należy wskazać, iż dzięki upowszechnieniu technologii wydobycia gazu ziemnego produkcja tego surowca w tym kraju gwałtownie wzrosła, tj. z 543 mld m³ w 2000 roku do 611 mld m³ w 2010 roku. W chwili obecnej z wydobycia ze źródeł niekonwencjonalnych pochodzi 23% całkowitej produkcji gazu. Zwiększenie wydobycia wpłynęło na zmianę ceny gazu w USA. W 2008 roku w Henry Hub cena wynosiła 8,85 \$ za Mmbtu, w roku 2010 spadła do ceny 4\$ za Mmbtu¹. Zwiększenie wydobycia, dzięki sięgnięciu po złoża niekonwencjonalne, spowodowało, że Stany Zjednoczone zmniejszyły swoje uzależnienie od importu gazu z zagranicy, poprawę bezpieczeństwa energetycznego Stanów Zjednoczonych Ameryki,

¹ Dane za raportem British Petroleum - BP Statistical Review of World Energy 2011.

niższe koszty funkcjonowania elektrowni spalających gaz w porównaniu z elektrowniami węglowymi i nuklearnymi oraz niższą emisję CO₂².

Założyć można, że komercyjna eksploatacja złóż węglowodorów również w Polsce będzie miała podobne pozytywne skutki dla gospodarki. Dzięki zwiększeniu wydobycia krajowego nastąpi poprawa bezpieczeństwa energetycznego Polski, zmniejszenie zależności od importu, a w dalszej perspektywie obniży się cena gazu ziemnego.

III. Uzasadnienie szczegółowe

Projekt ustawy określa zasady przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania i transportowania węglowodorów. Ustawę znajdzie zastosowanie do podmiotów uprawnionych do wykonywania działalności w zakresie poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania lub transportowania węglowodorów związanego z ich wydobyciem (art. 1 ust. 2).

W rozumieniu ustawy inwestycja w zakresie poszukiwania węglowodorów obejmuje prace geologiczne w celu ustalenia i wstępnego udokumentowania złoża węglowodorów oraz roboty budowlane niezbędne do obsługi oraz prawidłowego wykonania tych prac (art. 1 ust. 3 pkt 1).

Inwestycja w zakresie rozpoznawania węglowodorów obejmuje prace geologiczne na obszarze wstępnie udokumentowanego złoża węglowodorów oraz roboty budowlane niezbędne do obsługi oraz prawidłowego wykonania tych prac (art. 1 ust. 3 pkt 2).

Z kolei inwestycja w zakresie wydobywania węglowodorów obejmuje prace związane ze środkami, w tym wyrobiskami górniczymi, obiektami budowlanymi, urządzeniami oraz instalacjami, przeznaczonymi do prowadzenia zakładu górniczego służącego do wydobywania węglowodorów wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi oraz prawidłowego funkcjonowania, w tym zakłady lub instalacje oczyszczania lub obróbki oraz instalacje służące magazynowaniu pozostające w związku technologicznym z

² *Gaz łupkowy – szanse i wyzwania dla Polski i Unii Europejskiej w świetle doświadczeń amerykańskich i rozwoju międzynarodowego rynku gazu.*, Raport Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych, Warszawa 2011 r., s. 7.

wydobyciem węglowodorów, z wyłączeniem instalacji magazynowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (art. 1 ust. 3 pkt 3).

Inwestycja w zakresie transportowania węglowodorów (art. 1 ust. 3 pkt 4) obejmuje budowę nowych, modernizację lub wykonywanie innych robót budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 oraz z 2014 r. poz. 40 i 768), obejmujących rurociągi służące:

- a) transportowaniu węglowodorów z miejsca ich wydobycia do zakładu oczyszczania, zakładu obróbki, instalacji służącej magazynowaniu, sieci przesyłowej, sieci dystrybucyjnej lub instalacji odbiorcy,
- b) dalszemu transportowaniu wydobytych węglowodorów pomiędzy zakładem oczyszczania, zakładem obróbki, instalacją służącą magazynowaniu pozostającą w związku technologicznym z wydobyciem węglowodorów, siecią przesyłową, siecią dystrybucyjną lub instalacją odbiorcy, o ile pozostają w związku technologicznym z wydobyciem węglowodorów

- wraz z infrastrukturą niezbędną do ich obsługi oraz prawidłowego funkcjonowania.

Inwestycjami w zakresie transportowania węglowodorów są zatem tylko takie inwestycje, które są powiązane bezpośrednio lub pośrednio z wydobyciem.

Inwestycje w zakresie transportowania węglowodorów nie obejmują sieci przesyłowych i dystrybucyjnych (art. 1 ust. 4).

W projekcie ustawy inwestycje w zakresie poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania i transportowania węglowodorów zostały uznane za inwestycje celu publicznego w rozumieniu przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami (art. 2).

Zgodnie z projektem miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, nie będą mogły stanowić przeszkody dla przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania i transportowania węglowodorów, jeżeli taka inwestycja będzie zgodna z przepisami projektu ustawy (art. 3 ust. 1). Ponadto, projekt ustawy przewiduje, iż w sytuacjach, gdy inwestycja w zakresie poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania i transportowania węglowodorów, nie będzie umieszczona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego gminy, dopuszczalnym będzie jej przygotowanie i realizacja, jeżeli nie będzie to sprzeczne z określonym w planie lub studium przeznaczeniem terenu ani nie naruszy to ustanowionych w planie zakazów lub ograniczeń (art. 3 ust. 2). Jednocześnie wprost przesądza się w ustawie, iż przeznaczenie w miejscowym planie na tereny:

- 1) zabudowy usługowej, zabudowy techniczno-produkcyjnej, użytkowane rolniczo, zieleni i wód, komunikacji lub infrastruktury technicznej nie jest sprzeczne z przygotowaniem i realizacją inwestycji wymienionej w art. 1 ust. 3;
- 2) zabudowy mieszkaniowej nie jest sprzeczne z przygotowaniem i realizacją inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów.

Opis przeznaczenia zgodny jest z terminologią stosowaną w załączniku do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Celem tych przepisów jest rozwiązanie niezwykle trudnych i budzących wiele kontrowersji zagadnień, a mianowicie tego, w jaki sposób zabezpieczyć możliwości realizacji inwestycji węglowodorowych w kontekście planów miejscowych, których treść jest kształtowana swobodnie przez organy gminy w ramach tzw. władztwa planistycznego.

W celu uniknięcia sytuacji, w której uzyskanie koncesji w oparciu o przepisy PGiG wymaga posiadania tytułu prawnego do nieruchomości, w związku z czym skorzystanie w tym zakresie z dobrodziejstw ustawy byłoby pozbawione znaczenia, wprowadza się przepis, zgodnie z którym możliwość uzyskania tytułu prawnego do nieruchomości na podstawie projektu ustawy uważać się będzie na potrzeby wniosku o udzielenie koncesji za prawo do nieruchomości (przestrzeni), w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność (art. 3 ust. 4).

W rozdziale 2 projektu ustawy wskazane zostały regulacje szczególne odnoszące się do trybu wydawania decyzji administracyjnych związanych z przygotowaniem i prowadzeniem prac poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów, w tym m.in. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów (art. 4 projektu), decyzji o czasowym wyłączeniu gruntu z produkcji rolnej lub leśnej (art. 5 projektu), czy pozwolenia wodnoprawnego (art. 10 projektu). Zaproponowane we wspomnianym zakresie zmiany zmierzają do

przyspieszenia procedury związanej z uzyskaniem przedmiotowych decyzji i opierają się przede wszystkim na skróceniu ustawowych terminów rozpatrzenia sprawy.

Przepis art. 6 ust. 1 projektu ma na celu zagwarantowanie inwestorowi prawa zajęcia terenów śródlądowych wód powierzchniowych, dróg publicznych, bądź terenów linii kolejowej na czas realizacji inwestycji w zakresie poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów. Rozwiązanie to umożliwi nieodpłatne zajęcie tych terenów na czas realizacji inwestycji, co z kolei uczyni proces realizacji inwestycji płynniejszym i również wpłynie na skrócenie czasu realizacji. Rezygnacja z odpłatności za zajęcie powyższych terenów wynika z przekonania, iż w interesie państwa jest ułatwienie w jak największym zakresie aktywności zmierzającej do wydobywania. Renta surowcowa pozyskiwana przez państwo od wydobytych węglowodorów z nawiązką zrekompensuje proponowaną zachętę inwestycyjną. Podobne rozwiązanie przewidziane zostało w art. 54 ust. 8 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Projektowana ustawa przewiduje w art. 7, iż w sytuacjach, gdy koniecznym jest wejście na teren cudzej nieruchomości, inwestor, który posiada koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż będzie mógł wystąpić z wnioskiem o wydanie zezwolenia na wejście na teren nieruchomości znajdującej się na obszarze koncesyjnym, w granicach którego jest uprawniony do prowadzenia prac. Zezwolenie na wejście na teren nieruchomości wydawane będzie na czas nie dłuższy niż określony w koncesji czas trwania fazy poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów (art. 8 ust. 1 projektu). Projekt reguluje również kwestie odszkodowań za udostępnienie nieruchomości oraz szkody powstałe wskutek wejścia przez inwestora na teren nieruchomości, jak również nakłada na inwestora - po zakończeniu prac - obowiązek przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego, bądź uiszczenia odszkodowania (art. 9 projektu). Projekt przewiduje brak obowiązku przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego, jeżeli po zakończeniu prac w zakresie poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów następuje przejście do fazy wydobywania węglowodorów na danej nieruchomości. W takim przypadku za okres od dnia zakończenia prac w zakresie poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów do dnia ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości niezbędnego do realizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, właścicielom, użytkownikom wieczystym i

osobom, którym przysługują ograniczone prawa rzeczowe, przysługiwać będzie od inwestora odszkodowanie określone według stawki miesięcznej. Przy jego określaniu nie będzie bowiem wiadomo z góry, w jakim dokładnie okresie inwestor przystąpi do wydobywania węglowodorów. Wynika to m.in. z konieczności uzyskania uprawnień koniecznych do rozpoczęcia tej fazy inwestycji.

W projekcie przewiduje się również, że jeżeli przygotowanie lub prowadzenie inwestycji w zakresie poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów wymaga przejazdu po drogach publicznych pojazdu nienormatywnego w rozumieniu art. 2 pkt 35a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.), minister właściwy do spraw transportu będzie mógł w drodze decyzji udzielić zezwolenia na przejazd takiego pojazdu po drogach publicznych oraz wyznaczyć trasę przejazdu takiego pojazdu. Przy udzielaniu zezwolenia na przejazd pojazdu nienormatywnego po drogach publicznych oraz wyznaczaniu trasy przejazdu takiego pojazdu minister właściwy do spraw transportu może odstąpić od niektórych wymogów wynikających z odrębnych przepisów w sprawie zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych, jeżeli bez odstąpienia od tych wymogów przejazd pojazdu nienormatywnego byłby niemożliwy (art. 12). Analogiczne rozwiązanie przewidziane zostało w odniesieniu do inwestycji w zakresie wydobywania (art. 29) i transportowania węglowodorów (odesłanie z art. 33 m.in. do art. 29).

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie szczególnych zasad lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów (Rozdział 3). Zgodnie z projektem, lokalizacja inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów ustalana będzie na mocy decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów (art. 14 projektu). Analogicznie jak w innych szczególnych ustawach inwestycyjnych decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów będzie w sposób wyczerpujący regulowana ustawą i w zakresie lokalizacji tej inwestycji nie będą miały zastosowania przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów będzie wydawana na wniosek inwestora przez właściwego miejscowo wojewodę. W przypadku zlokalizowania inwestycji na obszarze więcej niż jednego województwa, decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji wydawać będzie wojewoda, na którego

obszarze własności znajduje się większa część nieruchomości przeznaczonych na realizację inwestycji. Organem odwoławczym będzie minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

Art. 15 projektu zawiera szczegółowy katalog dokumentów i informacji, które inwestor będzie zobowiązany dołączyć do wniosku o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów. Katalog ten jest wzorowany na analogicznym rozwiązaniu przyjętym w ustawie o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu. Wynika z szerokich skutków prawnych, jakie decyzja lokalizacyjna wywołuje w zakresie m.in. uzyskania tytułu prawnego do nieruchomości. Art. 15 ust. 3 projektu nakazuje uzyskanie przez inwestora opinii właściwych organów, przy czym zakłada się jednocześnie, iż uzyskane opinie zastąpią uzgodnienia wymagane odrębnymi przepisami. Ze względu na konieczność przyspieszenia procesu przygotowania inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów w projekcie zrezygnowano z uzyskiwania wskazanych uzgodnień, na rzecz pozyskania opinii. Jest to jedyne wyjście przecinające trwające miesiącami uzgodnienia i radykalnie przyspieszające proces inwestycyjny. Analogiczne rozwiązanie zostało przyjęte w innych szczególnych ustawach inwestycyjnych. Zaproponowano jednocześnie, ażeby ze względu na znaczenie inwestycji dla bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa energetycznego państwa, katalog organów opiniujących rozszerzyć o Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz ministra właściwego do spraw gospodarki.

W celu przyspieszenia procedury wydawania decyzji lokalizacyjnej przewidziano, iż opinie, o których mowa powyżej, będą wydawane w terminie nie dłuższym niż 14 dni, przy czym niewydanie opinii w tym terminie będzie traktowane jako brak zastrzeżeń do wniosku o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów (art. 15 ust. 4 projektu), a opinie te, zastąpią uzgodnienia, pozwolenia, opinie, zgody bądź stanowiska właściwych organów wymagane odrębnymi przepisami (art. 15 ust. 5 projektu).

Ponadto przewiduje się, iż wniosek o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów może dotyczyć również inwestycji w zakresie

transportowania węglowodorów, jeżeli jest ona objęta tym samym zamierzeniem inwestycyjnym, co inwestycja w zakresie wydobywania węglowodorów (art. 15 ust. 6). Znajdzie to później odzwierciedlenie w treści decyzji (art. 19 ust. 3).

Projektowana ustawa przewiduje, iż decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów wydawane będą w terminie 30 dni od dnia złożenia stosownego wniosku (art. 16 ust. 1 projektu).

O wszczęciu postępowania o ustalenie lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów wnioskodawca będzie zawiadamiany na adres wskazany we wniosku. Właścicielom i użytkownikom wieczystym nieruchomości, na których będą lokalizowane inwestycje, zawiadomienia o wszczęciu postanowienia będą wysyłane na adres określony w katastrze nieruchomości. Rozwiązanie to ma na celu uniknięcie długotrwałych procedur związanych z ustalaniem adresów stron postępowania. Niezależnie od tych zawiadomień, wszczęcie postępowania będzie przedmiotem obwieszczenia (art. 17 ust. 1 projektu). W przypadku nieuregulowanego stanu prawnego nieruchomości lub braku ujawnienia w katastrze nieruchomości danych pozwalających na ustalenie właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, dokonanie powiadomienia następować będzie w drodze obwieszczenia w urzędzie wojewódzkim i urzędach gmin właściwych ze względu na lokalizację inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów.

Projekt ustawy przewiduje w art. 17 ust. 3 instytucję tzw. "rezerwacji terenu" realizowanej przez m.in. odmowę wydawania pozwoleń budowlanych. Z dniem doręczenia decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa i jednostki samorządu terytorialnego, objęte wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, nie będą mogły być przedmiotem obrotu w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami. W przypadku zbycia własności nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego gruntów objętych wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, nabywca i zbywca będą zobowiązani do zgłoszenia do właściwego wojewody nowego właściciela lub użytkownika wieczystego, który przystąpi do toczącego się postępowania jako strona w miejsce zbywcy nieruchomości. Zmiana właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie

decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów nie ma wpływu na toczące się postępowanie; brak dokonania powyższego zgłoszenia i prowadzenie postępowania bez udziału nowego właściciela lub użytkownika wieczystego nie będzie stanowił podstawy do wznowienia postępowania (art. 17 ust. 6 projektu).

Przepis art. 18 projektu ma na celu m.in. usprawnienie rozwiązań wynikających z treści art. 34 Kodeksu postępowania administracyjnego. Zamierzeniem było uniknięcie sytuacji, w której postępowanie o ustalenie lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów przedłuża się ze względu na toczące się postępowania sądowe, których przedmiotem jest wyznaczenie przedstawiciela dla osoby nieobecnej lub niezdolnej do czynności prawnych. Z tego względu przyjęto, iż w każdym wypadku organ prowadzący postępowanie wyznacza z urzędu dla osoby nieobecnej lub niezdolnej do czynności prawnych przedstawiciela, który będzie uprawniony do działania do czasu wyznaczenia przedstawiciela lub kuratora przez sąd.

Art. 19 ust. 1 projektu określa szczegółowo treść decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów.

Art. 21 ust. 1 projektu określa zasady doręczania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów.

Projekt, na wzór innych szczególnych ustaw inwestycyjnych, przewiduje wyłączenie stosowania przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów wydawana ma być w oderwaniu od istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (art. 22 projektu). Zaproponowana koncepcja lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, ze względu na wyłączenie procedur wprowadzania tych inwestycji do istniejących planów lub oczekiwania na uchwalenie nowych, zapewnia znaczne przyspieszenie procesu inwestycyjnego. Zaproponowane rozwiązanie zakładające wydawanie decyzji lokalizacyjnych przez wojewodę, niezależnie od istnienia lub treści planów zagospodarowania przestrzennego, pozwoli na szybsze przygotowanie realizacji inwestycji. Projekt ustawy nie pozbawia gmin całkowicie władztwa planistycznego, gdyż udział jednostek samorządu terytorialnego w procesie lokalizacji inwestycji w zakresie

wydobywania węglowodorów będzie zapewniony poprzez wprowadzenie obowiązku uzyskania opinii właściwego miejscowo wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Wymaga też podkreślenia, że rozwiązanie analogiczne do proponowanego, znajduje się już w polskim systemie prawnym, m.in. w przepisach specustawy drogowej. Przepisy te - pomimo skargi kwestionującej ich konstytucyjność - zostały usankcjonowane jako zgodne z Konstytucją przez Trybunał Konstytucyjny (wyrok TK z dnia 6 czerwca 2006 r., sygn. akt K 23/05). Trybunał Konstytucyjny pokreślił, iż "zasada udziału samorządu terytorialnego w sprawowaniu władzy nie może być rozumiana absolutnie, to znaczy w ten sposób, że samorząd może działać tam wszędzie, gdzie uzna to za stosowne, biorąc za kryterium tylko to, że dana kwestia dotyczy spraw lokalnych. Ustawodawca może dojść do wniosku, że ze względu na wagę sprawy i jej ogólnopństwowe znaczenie niektóre problemy (...) powinny należeć do kompetencji organów administracji rządowej po to, aby można było prowadzić w tym zakresie jednolitą politykę w skali państwa". W tym samym wyroku, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż wyłączenie w specustawie drogowej stosowania przepisów ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym nie jest sprzeczne z Konstytucją - "Jeżeli bowiem celem ustawy było uproszczenie procedur przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych, to wyłączenie spod reżimu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym takich spraw może przyczynić się do szybszej realizacji inwestycji drogowych. Zastosowanie pełnego trybu i warunków, zawartych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, powodowałoby znaczne opóźnienia związane z realizacją budowy dróg w Polsce, a nawet prowadziłoby do paraliżu procesu decyzyjnego. Ze względu zatem na priorytetowy interes publiczny, jakim jest niewątpliwie poprawa infrastruktury drogowej w Polsce, i konieczność racjonalnego wykorzystania unijnych środków finansowych, możliwe są odstępstwa, a nawet wyłączenia stosowania niektórych ustaw w związku z realizacją inwestycji drogowych. Ustawodawca korzysta w tym zakresie z szerokiej swobody, ograniczonej jedynie zasadami konstytucyjnymi. Wyłączenie stosowania procedur przewidzianych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ze względu na konkretne wartości konstytucyjne, nie zwalnia decydentów od troski o należyte przestrzeganie i kształtowanie ładu przestrzennego w Polsce oraz roztropnej troski o interesy lokalne, ale uwalnia od typowych procedur, które mogłyby uniemożliwiać i paraliżować podejmowanie decyzji w zakresie lokalizacji dróg i pozwoleń budowlanych. Ma też służyć procesowi harmonizacji interesów lokalnych z interesem ogólnonarodowym.

Trybunał nie dopatrył się więc w treści kwestionowanych przepisów wad powodujących ich niekonstytucyjność". Należy uznać, iż powyższe wywody Trybunału Konstytucyjnego znajdują odpowiednie zastosowanie do inwestycji w zakresie wydobywania, jak i transportowania węglowodorów i dlatego też projekt ustawy należy uznać za zgodny z ustawą zasadniczą.

Przepis art. 24 ust. 2 projektu przewiduje analogiczne rozwiązania do tych, które są przewidziane w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w odniesieniu do decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Celem tego przepisu jest, aby organ wydający pozwolenie na budowę nie mógł kształtować lokalizacji inwestycji w sposób odmienny niż wskazano w decyzji lokalizacyjnej. Regulacja ta ma odpowiednie zastosowanie do organów lub innych jednostek wydających opinię, uzgodnienie, pozwolenie bądź inny dokument, o których mowa w art. 33 ust. 2 pkt. 1 Prawa budowlanego (art. 24 ust. 3 projektu).

Projekt ustawy zakłada, iż pozwolenia na budowę w zakresie inwestycji związanych z wydobywaniem węglowodorów będą wydawane przez dyrektora okręgowego urzędu górniczego (art. 24 projektu). Art. 24 ust. 4 projektu przewiduje wprowadzenie, w odniesieniu do postępowania w przedmiocie pozwolenia na budowę, analogicznych rozwiązań jakie przyjęto w postępowaniu o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów.

Potrzeba wprowadzenia do projektu ustawy art. 25 ust. 1 zaistniała w związku z tym, iż realizacja inwestycji na terenach zadrzewionych związana jest z potrzebą przeprowadzenia dodatkowych procedur w zakresie m.in. usuwania drzew i krzewów. W obecnym stanie prawnym wiąże się to z uzyskaniem zezwoleń wydanych przez odpowiednie władze. Regulacje te związane są z długotrwałymi procedurami po stronie inwestora i tworzą istotne bariery w możliwości wykorzystywania terenów zadrzewionych na potrzeby inwestycji. W związku z powyższym zaproponowane zostało rozwiązanie, zgodnie z którym usunięcie drzew i krzewów następowaloby na postawie decyzji o pozwoleniu na budowę. Projekt ustawy przewiduje również wyłączenie stosowania do inwestycji części przepisów rozdziału 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody, regulujących procedurę uzyskiwania pozwolenia na wycięcie krzewów i drzew.

Zgodnie z art. 26 projektu zadania z zakresu nadzoru budowlanego w odniesieniu do obiektów budowlanych zakładu górniczego wykonywać będą organy nadzoru górniczego.

Przepis art. 27 projektu reguluje termin wydania pozwolenia wodnoprawnego na zasadach określonych w ustawie - Prawo wodne w sytuacji, w której takie pozwolenie jest niezbędne dla wydania decyzji o lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów.

Art. 28 projektu nakłada na organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów obowiązek zawiadomienia organu wyższego stopnia o złożeniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz o wydaniu takiej decyzji w trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Art. 28 ust. 3 projektu ustawy precyzyjnie określa termin wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, co w praktyce pozwoli na skrócenie procedury wydania tej decyzji i poprzedzającej jej procedury oceny oddziaływania na środowisko.

Projekt ustawy zakłada również wprowadzenie szczególnych zasad lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów (Rozdział 4). Decyzja lokalizacyjna będzie wydawana przez wojewodę odrębnie dla każdego z województw na obszarze których planowana jest lokalizacja inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów. Z uwagi na fakt, iż inwestycje w zakresie transportowania węglowodorów będą w praktyce realizowane przez kilka różnych podmiotów, zakłada się możliwość składania wniosku o ustalenie lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów przez więcej niż jednego inwestora w odniesieniu do całości lub części przedsięwzięcia (art. 30 ust. 1 i 2 projektu).

Zgodnie z projektem ustawy decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów będzie wiążąca dla zarządcy drogi wydającego zezwolenie na zajęcie pasa drogowego (art. 31 ust. 1). Rozwiązanie to ma na celu przyspieszenie realizacji inwestycji w tych wypadkach, w których konieczne jest

umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej, wchodzących w skład inwestycji.

Projekt ustawy przewiduje, iż pozwolenie na budowę inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów może w zależności od żądania wniosku, obejmować całe zamierzenie budowlane położone na obszarze danego województwa lub jego część (art. 32).

Przepisy art. 14 – 29 projektu ustawy znajdują odpowiednie do postępowań prowadzonych w ramach inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów, a także innych decyzji wydawanych w związku z realizacją inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów, przy czym pozwolenie na budowę inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów wydaje właściwy miejscowo wojewoda, a organem wyższego stopnia w stosunku do wojewody jest minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa (art. 33).

Projekt ustawy w rozdziale 5 zakłada daleko idące ułatwienia w nabywaniu tytułu prawnego do nieruchomości pod inwestycje w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów. Zaproponowane w tym zakresie regulacje w przeważającej mierze opierają się na rozwiązaniach funkcjonujących na gruncie krajowego porządku prawnego m.in. w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze, czy w specustawach inwestycyjnych, tj. w ustawie z dnia 29 czerwca 2011 roku o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących, czy w ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 roku o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu.

W art. 34 projektu przyjęto rozwiązanie, które ma na celu znacznie przyspieszenie procedury administracyjnej związanej z uzyskaniem praw do terenu pod inwestycję. Zgodnie z projektem ostateczna decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów będzie mogła bowiem wywierać skutek decyzji ograniczającej prawa właściciela lub użytkownika wieczystego oraz umożliwi

inwestorowi prowadzenie na tym gruncie inwestycji. Regulacja ta jest wzorowana na przepisie art. 125 ustawy o gospodarce nieruchomościami, który przewiduje możliwość ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości, które są niezbędne do poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania kopalin objętych własnością górnictw (zgodnie z art. 6 pkt 8 ustawy o gospodarce nieruchomościami poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie złóż kopalin objętych własnością górnictw stanowi cel publiczny). Ograniczenie to następuje w drodze decyzji starosty w sytuacji, gdy nieruchomość jest niezbędna w celu poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania kopalin objętych własnością górnictw. Ograniczenie odbywa się za odszkodowaniem wypłacanym przez przedsiębiorcę, na rzecz którego wydana została decyzja o ograniczeniu korzystania z nieruchomości.

Z uwagi na główny cel projektu ustawy, jakim jest usprawnienie i skrócenie czasu realizacji inwestycji m.in. w zakresie wydobywania węglowodorów, projekt ustawy przewiduje, iż do ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości będzie mogło dojść w drodze decyzji o lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów. Zaproponowane rozwiązanie umożliwi inwestorowi sprawne uzyskanie prawa do nieruchomości niezbędnych do prowadzenia działalności w zakresie wydobywania węglowodorów. Ograniczenie to będzie mogło nastąpić na czas nie dłuższy niż określony w koncesji czas trwania fazy wydobywania węglowodorów.

Za ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości oraz szkody powstałe na skutek działań związanych z realizacją inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, właścicielom, użytkownikom wieczystym i osobom, którym przysługują ograniczone prawa rzeczowe, przysługiwać będzie od inwestora odszkodowanie. Projektodawca wskazał, iż wysokość odszkodowania w pierwszej kolejności powinna zostać uzgodniona między inwestorem, a właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub osobą, której przysługuje ograniczone prawo rzeczowe do nieruchomości. Jeśli do uzgodnienia nie dojdzie w terminie 2 miesięcy od dnia, w którym decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów stała się ostateczna, wówczas wysokość odszkodowania ustalona zostanie przez wojewodę w drodze decyzji. Strona niezadowolona z przyznanego jej odszkodowania w terminie 30 dni od dnia doręczenia jej decyzji o odszkodowaniu, będzie mogła wnieść powództwo do sądu powszechnego. W tym zakresie projektodawca również czerpał z rozwiązań przyjętych na gruncie ustawy o gospodarce nieruchomościami (art. 124b ust. 4), choć zbliżone regulacje

znajdujemy również na gruncie obowiązujących specustaw inwestycyjnych. Projekt ustawy przewiduje, że zarówno obowiązek zapłaty odszkodowania, jak i obowiązek pokrycia kosztów wyceny szkód ciążyć będzie na inwestorze. Tym samym, zaproponowane rozwiązania w zakresie pozyskiwania terenu niezbędnego do realizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów nie będą skutkowały koniecznością ponoszenia kosztów po stronie budżetu państwa.

Mając na względzie interesy podmiotów ograniczonych w sposobie korzystania z nieruchomości projektodawca w art. 35 projektu ustawy przewidział uprawnienie właściciela lub użytkownika wieczystego do żądania wykupu nieruchomości w sytuacjach, gdy ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości uniemożliwia dalsze prawidłowe korzystanie z nieruchomości w sposób dotychczasowy albo w sposób zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem. W tym zakresie projektodawca czerpał z rozwiązania funkcjonującego na gruncie art. 18 ust. 3 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, gdzie ustawodawca stanowi o uprawnieniu właściciela lub użytkownika wieczystego do wystąpienia z żądaniem wykupu nieruchomości, jeżeli na skutek ograniczenia prawa korzystania z tej nieruchomości, co w tym przypadku następuje w drodze cywilnoprawnej, nie nadaje się ona do wykorzystania na dotychczasowe cele.

W związku z dopuszczalnością ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości projektodawca nakłada ponadto na inwestora, po zakończeniu realizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów, obowiązek przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego. Jeżeli przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego nie będzie możliwe albo powodować będzie nadmierne trudności lub koszty, właścicielom, użytkownikom wieczystym i osobom, którym przysługiwać będą ograniczone prawa rzeczowe, przysługiwać będzie odszkodowanie, które powinno odpowiadać wartości poniesionych szkód. Również w tym przypadku zarówno koszty wyceny szkód, jak i obowiązek zapłaty odszkodowania obciąża inwestora.

Przepis art. 39 projektu przewiduje kolejną formę nabycia praw do nieruchomości pod inwestycję w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów. Jako najskuteczniejsze rozwiązanie uznano wydanie przez właściwy organ administracji decyzji ograniczającej prawa właściciela albo użytkownika wieczystego i dającej możliwość inwestorowi prowadzenia na tym gruncie inwestycji. W tym zakresie

wykorzystano istniejące już rozwiązania zawarte w przepisach ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami tj. w jej art. 124, z uwzględnieniem wprowadzenia pewnych zmian. Najważniejsza z nich to przyznanie kompetencji do ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości wojewodzie. Rozstrzygnięcie w tym zakresie wydawane byłoby w ramach decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów lub decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów, bądź też w pozwoleniu na budowę, albowiem praktyka dowodzi, iż skonkretyzowana potrzeba takich ograniczeń może się pojawić dopiero na etapie uzyskiwania pozwolenia na budowę. Jednocześnie wyłączono stosowanie art. 124 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami, a co za tym idzie czasochłonną procedurę rokowań z właścicielem nieruchomości.

Zgodnie z regulacją zawartą w art. 40 projektu w przypadku, gdy inwestycja w zakresie wydobywania węglowodorów lub transportowania węglowodorów wymaga przejścia przez tereny śródlądowych wód powierzchniowych, dróg publicznych, bądź obszary kolejowe, inwestor jest uprawniony do nieodpłatnego zajęcia tego terenu.

Przepis art. 41 pozwoli na wprowadzenie ważnego ułatwienia w zakresie realizacji inwestycji, w przypadku konieczności korzystania w trakcie prowadzenia i eksploatacji inwestycji z terenów pokrytych wodami stanowiącymi własność Skarbu Państwa.

Przepis art. 42 nakłada na Lasy Państwowe obowiązek dokonania wycinki drzew i krzewów rosnących na nieruchomościach niezbędnych do realizacji inwestycji, zarządzanych przez ten podmiot na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach i obowiązek uprzątnięcia wyciętych drzew i krzewów. Przepisem tym projekt ustawy wprowadza kolejne ułatwienie w realizacji inwestycji, zobowiązując do współpracy w realizacji inwestycji, podmiot, którego współpraca jest konieczna. Koszty wycinki ponosi inwestor.

W związku z faktem, że większość kluczowych regulacji dotyczących inwestycji w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów, związanych z ochroną gruntów rolnych i leśnych zawarta jest w projekcie ustawy, art. 43 wyłącza stosowanie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych do gruntów rolnych i leśnych objętych

decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów.

Istotnym elementem projektu ustawy jest katalog przepisów zawierających konkretne ułatwienia i uproszczenia obowiązujących procedur, w szczególności administracyjnych (Rozdział 6). Znaczna część przepisów upraszczających obecnie obowiązujące procedury dotyczy procesu budowlanego, bowiem w tym zakresie uproszczenia te są najbardziej potrzebne, aby wybudować infrastrukturę w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów.

Znajdując uzasadnienie w przyjęciu nadzwyczajnych regulacji prawych w odniesieniu do inwestycji w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów, projekt ustawy powielił ułatwienia przyjęte w przepisach dotychczas obowiązujących szczególnych ustaw inwestycyjnych. Art. 45 ust. 1 projektu nadaje natychmiastową wykonalność decyzjom administracyjnym wydawanym w związku z prowadzeniem prac poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów oraz realizacją inwestycji w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów. Istotą natychmiastowej wykonalności decyzji administracyjnych jest to, że decyzja staje się od razu wykonalna i jednocześnie stanowi tytuł egzekucyjny, a wniesienie odwołania od takiej decyzji w terminie przez jakikolwiek podmiot trzeci nie wstrzymuje wykonywania tej decyzji przez podmiot, który ją uzyskał, przystępujący na tej podstawie do realizacji poszczególnych etapów przedsięwzięć.

Wprowadzono kwalifikowane wymagania dotyczące odwołań od decyzji, obejmujące konieczność przedstawienia zarzutów przeciw decyzji, określania istoty i zakresu żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywania dowodów uzasadniających to żądanie (art. 45 ust. 3 projektu).

Ponadto projekt ustawy zakłada, że w przypadku wniesienia odwołania od decyzji, organ administracji rozpatrzy takie odwołanie w terminie 14 dni (art. 45 ust. 4 projektu). Analogicznie skrócono termin rozpatrywania skarg przez sąd administracyjny (art. 46 ust. 1 pkt 2 projektu) oraz termin rozpatrzenia skargi kasacyjnej (art. 46 ust. 2 projektu).

Nie mniej ważną regulacją zaproponowaną w projekcie jest art. 47 ust. 1, zgodnie z którym nie będzie można stwierdzić nieważności ostatecznej decyzji o ustaleniu

lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów wydanej na wniosek właściwego podmiotu, jeżeli wniosek o stwierdzenie nieważności tej decyzji zostanie złożony po upływie 14 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna, a inwestor rozpoczął budowę. Regulację tą analogicznie stosuje się do decyzji o pozwoleniu na budowę.

Zmiany w obowiązujących przepisach obejmują w szczególności:

- 1) zmianę ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obejmującą nowelizację art. 64, 67, 70, 72, 74, 75, 77, 80 i 96. Zmiany te polegają na uwzględnieniu w powyższych przepisach inwestycji objętych projektowaną ustawą;
- 2) zmianę ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane, obejmującą nowelizację art. 36a poprzez dodanie ust. 5a. W art. 36a ust. 1 Prawa budowlanego ustawodawca wprowadził ogólną zasadę, w myśl której istotne odstępianie od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę jest dopuszczalne jedynie po uzyskaniu decyzji o zmianie pozwolenia na budowę. Jednocześnie w ust. 5 omawianego przepisu dopuszczono zmiany wskazane jako „nieistotne odstępiania od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę”, których wprowadzenie nie pociąga za sobą konieczności uzyskania decyzji o zmianie pozwolenia na budowę. W omawianym ustępie ustawodawca wskazał zmiany o charakterze istotnym, które każdorazowo pociągają za sobą konieczność zmiany pozwolenia na budowę. I tak, zgodnie z art. 36a ust. 5 pkt 1 Prawa budowlanego do istotnych odstępień od zatwierdzonego projektu budowlanego zalicza się te, które dotyczą „zakresu objętego projektem zagospodarowania działki lub terenu”. Interpretacja tego przepisu nie jest jednolita na terenie całego kraju. Dominuje tendencja uznawania za zmianę istotną każdej zmiany, która dokonywana jest w obrębie projektu zagospodarowania działki lub terenu, co wymusza na inwestorach występowanie o zmianę pozwolenia na budowę nawet w sytuacjach dokonywania niewielkich korekt przebiegu sieci i przyłączy, bez względu na przyczynę dokonania tej korekty, która często wymuszona jest napotkaną w czasie prowadzenia robót przeszkodą. Dodatkowo kwestia zakwalifikowania danego odstępiania do kategorii zmiany istotnej jest bardzo uznaniowa, gdyż ustawodawca

nie przewidział definicji istotności ani kryteriów dokonywania jej kwalifikacji. Pociąga to za sobą szereg negatywnych dla inwestora konsekwencji prawnych takich jak nakładanie kar za stwierdzone w toku obowiązkowej kontroli odstępstwa, wydawanie decyzji odmawiających udzielenia pozwolenia na użytkowanie, przeprowadzanie postępowań naprawczych. Tak restrykcyjne podejście do dokonywanych przez inwestorów w toku procesu inwestycyjnego zmian wpływa na zahamowanie procesu inwestycyjnego, wymusza przestoje w prowadzeniu robót związane z koniecznością uzyskania decyzji zamiennej i pociąga za sobą znaczne straty finansowe. Analiza orzecznictwa sądów administracyjnych wskazuje, iż w chwili obecnej istnieje duża uznaniowość organów administracji publicznej w zakresie przesądzenia, czy dana zmiana ma charakter istotnego odstępiania, czy też stanowi nieistotne odstępianie.

Wymusza to konieczność wprowadzenia uregulowania, które wykluczy w odniesieniu do inwestycji dotyczących obiektów liniowych oraz urządzeń budowlanych, w tym gazociągów, rurociągów uznaniowość i jednoznacznie przesądzi, że zmiany ich przebiegu mieszczące się w obszarze objętym projektem zagospodarowania działki lub terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny, stanowią nieistotne odstępianie od zatwierdzonego projektu budowlanego i nie wymagają uzyskania decyzji o zmianie pozwolenia na budowę. Jednocześnie zwolnienie z obowiązku uzyskania decyzji o zmianie pozwolenia na budowę nie wyłącza obowiązku uzyskania wymaganych przepisami szczególnymi opinii, uzgodnień, pozwoleń i innych dokumentów. Odpowiednie zastosowanie art. 57 ust. 2 Prawa budowlanego sprowadza się do przedłożenia na etapie uzyskiwania pozwolenia na użytkowanie inwestycji objętej pozwoleniem na budowę lub dokonywania zawiadomienia o zakończeniu budowy – kopii rysunków wchodzących w skład zatwierdzonego projektu budowlanego, z naniesionymi zmianami w zakresie przebiegu tej infrastruktury, a w razie potrzeby także uzupełniającego opisu. W takim przypadku oświadczenie kierownika budowy, o którym mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2 lit. a Prawa budowlanego powinno być potwierdzone przez projektanta i inspektora nadzoru inwestorskiego, jeżeli został ustanowiony.

Proponowana zmiana dodania w art. 36a ust. 5a Pb wyeliminuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do zmian w przebiegu i usytuowaniu infrastruktury.

Przepisy przejściowe i końcowe

Przepisy projektu ustawy znajdą odpowiednie zastosowanie do przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania węglowodorów realizowanych przez inwestorów, którzy wykonują działalność na podstawie koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż, udzielonych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1133), jak również koncesji wyłącznie na wydobywanie węglowodorów uzyskanych po tej dacie.

Przewiduje się, iż ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia. Jest to okres pozwalający podmiotom, do których ustawa znajduje zastosowanie, przystosować się do nowych unormowań.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn.zm.).

<p>Nazwa projektu Ustawa o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania i transportowania węgłowodórów Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Skarbu Państwa Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Zdzisław Gawlik – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu mikolaj.miacz@misp.gov.pl, 22 695 82 21.</p>	<p>Data sporządzenia 22.08.2014</p> <p>Źródło: Efekt przeglądu / Inne</p> <p>Przegląd prawodawstwa dedykowanego procesom inwestycyjnym w kluczowym obszarach dla gospodarki narodowej / Postulaty przemysłu wydobywczego</p> <p>Nr w wykazie prac UD 187</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Problemami bezpośrednio adresowanymi przez projekt ustawy są:

- nadmierna złożoność procesu inwestycyjnego w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węgłowodórów i wydobywania węgłowodórów oraz ich transportowania; oraz
- długotrwałość procedur regulowania stanu prawnego nieruchomości, uzyskiwania decyzji środowiskowych, pozwoleń wodnoprawnych, uzgodnień i opinii oraz innych niezbędnych decyzji (m.in. dot. podziału nieruchomości i ich wyłączenia spod produkcji rolnej);
- niedostateczna konkurencyjność regulacyjna Rzeczypospolitej Polskiej, co wiąże się z niedostatecznym napływem inwestycji zagranicznych w przemyśle wydobywczym.

Poprzez rozwiązanie ww. problemów projekt ustawy pośrednio przyczyni się do rozwiązania problemu niedostatecznego poziomu krajowego wydobycia węgłowodórów i nadmiernego poziomu zależności surowcowej Polski od dostaw węgłowodórów z zagranicy, czego konsekwencją jest niedostateczny poziom bezpieczeństwa paliwowego kraju.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Inwestycje w zakresie poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania i transportowania węgłowodórów zostaną uznane za inwestycje celu publicznego w rozumieniu przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami. Projekt przewiduje szczególne regulacje w zakresie trybu wydawania decyzji administracyjnych związanych z przygotowaniem i prowadzeniem prac poszukiwania lub rozpoznawania oraz transportowania węgłowodórów, w tym m.in. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, decyzji o czasowym wyłączeniu gruntu z produkcji rolnej lub leśnej, czy pozwolenia wodnoprawnego. Zmiany zmierzają do przyspieszenia procedury związanej z uzyskaniem przedmiotowych decyzji. Projekt zakłada również wprowadzenie szczególnych zasad lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węgłowodórów oraz ich transportowania, których celem jest przyspieszenie przebiegu procesu inwestycyjnego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Problem barier administracyjnoprawnych w procesie realizacji inwestycji jest przedmiotem unormowań prawnych (już wdrożonych lub planowanych do wdrożenia) w innych krajach UE, które posiadają znaczące zasoby węgłowodórów. Najbardziej miarodajne jest rozwiązanie holenderskie. W Holandii od 2010 roku, **pojedyncze pozwolenie środowiskowe** zastąpiło około 25 wydawanych decyzji, licencji etc. Głównym celem było stworzenie jednolitej procedury oraz zmniejszenie kosztów dla wnioskodawców. Obecnie procedura obejmuje jeden formularz do wypełnienia, jeden właściwy organ, jeden organ nadzoru i egzekwowania prawa oraz jedną procedurę sprzeciwu i odwołań¹.

Dodatkowo, warto odwołać się do projektowanych rozwiązań brytyjskich.

Według przedstawionego przez brytyjski rząd projektu zmian, inwestorzy nie będą mieli obowiązku uzyskiwania zgody wszystkich właścicieli pod których terenami odbywa się wiercenie horyzontalne na głębokości powyżej

¹<http://www.nlog.nl/resources/Legislation/Mining%20Act%20English%20Translation%202%20jan%202012.pdf>
f: http://www.nlog.nl/en/procs/procedures_licences.html

300 metrów. W zamian za to inwestorzy będą mogli dobrowolnie wypłacić właścicielom gruntów 20 tys. funtów odszkodowania. Inwestor zobowiązany też będzie na bieżąco informować mieszkańców o prowadzonych aktualnie pracach. Do tej pory, konieczne było uzyskiwanie zgody wszystkich mieszkańców co powodowało znaczne wydłużenie prac (wiele z nich kończyło się w sądzie, wstrzymując poszukiwania)².

Ponadto, należy nadmienić, że akty prawne i inne oficjalne dokumenty organów UE wskazują, iż pożądane jest zapewnianie przez państwa członkowskie regulacji sprzyjających szybkiej realizacji inwestycji w sektorze energetyki (w szczególności ze względu na pozytywny wpływ przedmiotowych inwestycji na bezpieczeństwo energetyczne):

W Komunikacie „Strategia w obszarze bezpieczeństwa energetycznego Europy: ogólny plan redukcji uzależnienia energetycznego Europy” (COM(2014) 330 final)³ Komisja Europejska wskazuje, że państwa członkowskie powinny:

- dostosować procedury administracyjne, mające wpływ na projekty w sektorze wydobywania węgłowodorów, w szczególności te, dotyczące wykonywania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- stworzyć system umożliwiający załatwienie wszystkich procedur związanych z procesem przyznawania zezwoleń/pozwoleń w jednym miejscu, zgodnie z tzw. zasadą one-stop-shop.

Komisja Europejska w dokumencie pt. „Streamlining environmental assessment procedures for energy infrastructure Projects of Common Interest (PCIs)”⁴, przedstawia rozwiązania w zakresie możliwości przyspieszenia procesów inwestycyjnych projektów PCI. Proponowane jest m.in. zastosowanie mechanizmu „one-stop-shop” (zasada jednego okienka) oraz zintegrowane podejście do przeprowadzania analiz wpływu inwestycji na środowisko (uwzględniające zalecenia m.in. Ramowej Dyrektywy Wodnej, dyrektywy siedliskowej, Seveso, IED etc.). Takie podejście mogłoby stanowić również istotne uproszczenie dla inwestycji w zakresie poszukiwania i wydobywania węgłowodorów ze złóż niekonwencjonalnych.

Dodatkowo, wyróżnić można rozwiązania usprawniające nie tyle sam przebieg procesu inwestycyjnego, co uzyskanie wymaganego zezwolenia na prowadzenie danej działalności:

- W Niemczech pozwolenie na poszukiwanie złóż niekonwencjonalnych wydawane są na okres 50 lat. Takie podejście harmonizuje przepisy oraz w znacznym stopniu zmniejsza stopień biurokracji związany z koniecznością procedowania o wydłużenie ważności pozwolenia.
- W Wielkiej Brytanii jednym z ułatwień systemowych jest nowo utworzony system e-administracji licencji tzw. PEARS: the Petroleum E-Licensing Assignments and Relinquishments System. System gwarantuje bezpieczeństwo i łatwość zarządzania koncesjami bez zbędnej biurokracji⁵.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedstawiciele przemysłu wydobywczego, prowadzący działalność koncesjonowaną	Grupa około 50	Ministerstwo Środowiska	Pozytywne – przyspieszenie zwrotu z zaangażowanego kapitału, ograniczenie kosztów, ograniczenie obowiązków administracyjnych
Wykonawcy robót budowlanych, prac kartograficznych i	Grupa > 500	Statystyka publiczna, przedsiębiorstwa energetyczne	Pozytywne – wzrost przychodów, liczby zleceń

² <https://www.gov.uk/government/organisations/department-of-energy-climate-change> ; <https://www.gov.uk/government/news/government-proposals-to-simplify-deep-underground-access-for-shale-gas-and-geothermal-industries>; <http://www.natlawreview.com/article/underground-drilling-access-uk-shale-developers-300-metre-question> .

³ http://ec.europa.eu/energy/doc/20140528_energy_security_communication.pdf

⁴ http://ec.europa.eu/energy/infrastructure/pci/doc/20130724_pci_guidance.pdf

⁵ <https://www.gov.uk/oil-and-gas-petroleum-licensing-guidance>

geodezyjnych, opracowań eksperckich, itp.			
Odbiorcy gazu ziemnego	Grupa > 6 500 000	Statystyka publiczna, przedsiębiorstwa energetyczne	Pozytywne – wzrost bezpieczeństwa energetycznego
Właściciele gruntów oraz mieszkańcy terenów objętych inwestycjami	Trudna do określenia (zob. komentarz)	Przedsiębiorcy reprezentujący sektor <i>upstream</i> (sektor <i>wydobycia ropy naftowej i gazu</i>), ewidencja gruntów (kataster), księgi wieczyste, dyrektorzy ochrony środowiska	Pozytywne – zwiększenie przychodów dla właścicieli gruntów i użytkowników wieczystych Negatywne – niewielka skala negatywnego oddziaływania (zob. komentarz)

Komentarz:

Przedmiotowa regulacja bezpośrednio oddziaływać będzie na przedsiębiorców reprezentujących przemysł wydobywczy oraz podmioty zaangażowane w proces inwestycyjny jako wykonawcy i podwykonawcy różnego rodzaju prac i robót. Pośrednio natomiast projekt wywiera pozytywny wpływ na wszystkich odbiorców paliwa gazowego i ropy naftowej poprzez poprawę bezpieczeństwa energetycznego.

Ponadto, projektowana regulacja wywrze również wpływ na właścicieli gruntów i mieszkańców terenów objętych inwestycjami. Określenie liczebności tej grupy interesariuszy jest jednak utrudnione. Po pierwsze, wielkość ta uzależniona jest od liczby realizowanych inwestycji (odwiertów). Po drugie, na wielkość tę wpływa lokalizacja inwestycji i związana z nią struktura agrarna oraz budowa formacji geologicznych i ich właściwości. Po trzecie, przedsiębiorcy dążą do minimalizacji oddziaływań (efektów zewnętrznych) generowanych przez inwestycję. Po czwarte, warunki lokalne determinują zakres i intensywność wpływu danej inwestycji (przykładowo, zadrzewienie w okolicy, bliskość zabudowy mieszkaniowej, itd.).

W indywidualnych przypadkach liczba właścicieli nieruchomości lub użytkowników wieczystych, z którymi konieczne jest uregulowanie stosunków prawnych z uwagi na posadowienie wiertni (korzystanie z terenu, itp.) oscyluje w większości przypadków orientacyjnie w przedziale od 1 do 10 osób. (wielkość ustalona w oparciu o doświadczenia inwestorów). Najmniej liczne grono właścicieli dotyczy rozległych pól w Polsce północnej i północno-zachodniej oraz Lasów Państwowych. Zazwyczaj konieczność zaangażowania większego grona właścicieli w uzgodnienia związane z procesem inwestycyjnym występuje w Polsce południowo-wschodniej i południowej. Z uwagi na rozdrobnienie agrarne i gęstszą zabudowę w regionach tych bardziej liczna jest grupa osób zamieszkujących w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia. Z uwagi na podejmowane przez przedsiębiorców starania liczbę tę zazwyczaj udaje się ograniczyć, aby oscylowała ona w przedziale 5-10 gospodarstw domowych, w wytyczonej strefie oddziaływania, (wielkość ustalona w oparciu o doświadczenia inwestorów). Działania przedsiębiorców polegają na odpowiednim doborze lokalizacji inwestycji (ewentualnie, stosownie do warunków lokalnych, ich właściwym przesunięciu) względnie zastosowaniu rozwiązań technicznych (np. zainstalowanie ekranów ochronnych, odpowiedni dobór urządzeń technicznych, regulowanie przejazdów taboru samochodowego w sposób możliwie nieuciążliwy) oraz organizacyjnych (np. planowanie dobowego rozkładu prac i innych czynności w sposób możliwie najmniej uciążliwy dla otoczenia). Liczebność gospodarstw domowych również jest zróżnicowana geograficznie.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

O stanowisko w ramach konsultacji publicznych zostaną poproszeni:

1. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego;
2. Marszałek Województwa Dolnośląskiego;
3. Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
4. Marszałek Województwa Lubelskiego;
5. Marszałek Województwa Lubuskiego;
6. Marszałek Województwa Łódzkiego;
7. Marszałek Województwa Małopolskiego;
8. Marszałek Województwa Mazowieckiego;

Saldo ogółem	0	1130	1130	1130	1630	1630	1630	1230	1230	1230	1230	13200
budżet państwa	0	630	630	630	1030	1030	1030	630	630	630	630	7500
JST	0	500	500	500	600	600	600	600	600	600	600	5700
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	300	300	300	400	400	400	400	400	400	400	3700
Źródła finansowania	<p>Inwestycje związane z pozyskaniem węglowodorów niekonwencjonalnych (poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie węglowodorów ze złóż) oraz ich transportowaniem sfinansowane zostaną co do zasady ze środków własnych podmiotów realizujących inwestycje oraz kredytów pozyskanych przez inwestora, w związku z czym w tym zakresie wprowadzenie nowych przepisów nie spowoduje obciążeń dla sektora finansów publicznych. Należy oczekiwać, że wdrożenie projektowanych rozwiązań nie będzie wymagało zatrudnienia dodatkowych pracowników w urzędach. Uproszczenie procedur oraz wzrost efektywności pracy zniwelują ewentualne przejściowe trudności na początku stosowania projektowanej regulacji. Wykwalifikowane kadry administracji publicznej będą dysponować wystarczającymi kompetencjami, aby stosować projektowaną regulację w praktyce.</p>											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> dane Głównego Urzędu Statystycznego i EUROSTAT-u, raport Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych, pt. <i>Ekonomiczny potencjał produkcji gazu łupkowego w Polsce w latach 2012-2025. Analiza scenariuszowa</i> (Warszawa 2012), raport Instytutu Kościuszki pt. <i>Wpływ wydobycia gazu łupkowego na rozwój społeczno-ekonomiczny regionów – amerykańskie success story i potencjalne szanse dla Polski</i> <p>Założenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> Z uwagi na zbliżoną materię i porównywalne oddziaływanie przyjęto, że obciążenie budżetu państwa z tytułu przedmiotowego projektu będzie analogiczne, jak w przypadku ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie budowy terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu oraz inwestycjach związanych z terminalem regazyfikacyjnym (Dz.U. z 2009 r., nr 84, poz. 700, zwana dalej „ustawą terminalową”) .. Projektowany akt prawny, tak jak . ustawa terminalowa, dotyczy inwestycji o istotnym znaczeniu dla bezpieczeństwa energetycznego państwa. Jednym z głównych kierunków polskiej polityki energetycznej ujętym w „<i>Polityce energetycznej Polski do roku 2030</i>” przyjętej przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 10 listopada 2009 r. jest wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii oraz rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii. Inwestycje związane z poprawą bezpieczeństwa paliwowego są porównywalne z punktu widzenia pożądanego pozytywnego oddziaływania na sytuację gospodarstw domowych, rozwój regionalny i rynek pracy oraz gospodarkę narodową jako przedsięwzięcia kapitałochłonne, wymagające podobnych zaawansowanych kompetencji, a jednocześnie zależne od warunków lokalnych i sprzyjającego otoczenia instytucjonalnego (uregulowań prawnych). Koszty dla jednostek samorządu terytorialnego określono, zakładając konieczność pozyskania w początkowym etapie nowych kadr w celu wdrożenia projektowanych rozwiązań. Korzyści z punktu widzenia sektora finansów publicznych określono jako sumaryczny efekt trzech czynników: <ol style="list-style-type: none"> dwukrotnie szybszego pozyskania renty surowcowej w postaci wpływów podatkowych zgodnie z oceną skutków regulacji sporządzoną dla projektu ustawy o specjalnym podatku węglowodorowym i zmianie niektórych innych ustaw (zob. http://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/154867/154909/dokument109513.pdf), przy czym korzyść z wprowadzenia ustawy określono metodą dyferencyjną jako różnicę pomiędzy średniorocznym przychodem prognozowanym dla danego roku a przychodem z roku o dwa lata późniejszym (można liczyć się ze skróceniem procesu inwestycyjnego o kilkanaście miesięcy wskutek przyjęcia ustawy) – stosownie do uzasadnienia przygotowanego przez Ministerstwo Finansów, uzyskania podatku VAT w wysokości 23% od średniorocznej wartości prognozowanych prac poszukiwawczo-rozpoznawczych (w świetle raportu CASE), przyspieszonego poboru zwiększonej opłaty eksploatacyjnej, przy czym korzyść z 											

wprowadzenia ustawy określono metodą dyferencyjną jako różnicę pomiędzy prognozowanym przychodem z tytułu zwiększonej opłaty eksploatacyjnej dla danego roku a kwotą o ponad 100% wyższą (można liczyć się ze skróceniem procesu inwestycyjnego o kilkanaście miesięcy wskutek przyjęcia ustawy, czyli ograniczeniem czasu trwania procedur blisko dwukrotnym) – od roku piątego, korzystając z wielkości dostępnych w Banku Danych Lokalnych GUS (dane roczne dot. dochodów j.s.t. za 2012 r. – dane najbardziej aktualne).

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2012 r.)	przedsiębiorstwa (w tym MŚP)	0	70	70	70	70	70	700
W ujęciu niepieniężnym	przedsiębiorstwa (w tym MŚP)	<p>Poprawa wskaźników finansowych inwestycji, zwłaszcza skrócenie okresu zwrotu z inwestycji.</p> <p>Wzrost liczby zleceń/zamówień ze strony przedstawicieli przemysłu wydobywczego w stosunku do przedsiębiorców budowlanych i podwykonawców prac geodezyjnych, kartograficznych, dostawców materiałów budowlanych i urzędzeń, itp.</p> <p>Wzrost liczby rejestrowanych przedsiębiorców (przedsiębiorczość ożywiona o ok. 1 punkt proc.).</p> <p>Równocześnie – koszty przejętych pod inwestycje gruntów (rozmiar kosztów uzależniony jest od indywidualnych właściwości danej nieruchomości, w szczególności jej znaczenia z punktu widzenia potrzeb przemysłu wydobywczego, jakości ziemi – klasy bonitacyjnej gleby, działalności gospodarczej wykonywanej na danej nieruchomości, dopłat unijnych, itp. i wykazuje znaczne zróżnicowanie, orientacyjnie oscylując w przedziale ok. 0,5-1 PLN do 10-15 PLN za m² gruntu – wielkości ustalone na podstawie doświadczeń inwestorów).</p>						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe – odbiorcy paliwa gazowego	<p>Poprawa bezpieczeństwa energetycznego.</p> <p>Wzrost zamożności ludności w regionach, w których lokowane będą inwestycje (w zależności od regionu od ok. 6 do ok. 18 proc.), wzrost jakości życia mieszkańców (wzrost dostępu do usług społecznych i infrastruktury komunalnej – wzrost wydatków inwestycyjnych w gminach, w których zlokalizowane będą inwestycje, o ok. 5 punktów proc.), poprawa stabilności finansowej i bezpieczeństwa ekonomicznego i socjalnego gospodarstw domowych poprzez pojawienie się nowych źródeł przychodów z tytułu zbycia gruntu lub opłat za jego wykorzystywanie przez przedstawicieli przemysłu wydobywczego (rozmiar korzyści trudny do wyceny z uwagi na znaczne zróżnicowanie wysokości świadczeń wypłacanych przez przedsiębiorców) przy jednoczesnej redukcji wydatków na gaz ziemny (oczekiwany spadek cen gazu ziemnego o trudnej do określenia dokładnej wysokości).</p>						
Niemierzalne	państwo	Wzrost konkurencyjności regulacyjnej państwa.						
	jednostki samorządu terytorialnego	Ograniczenie złożonych procedur, intensywnie angażujących zasoby urzędów (zasoby pracy, czasu oraz finansowe i organizacyjne)						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	<p>Wzrost mobilności zawodowej ludności, rozwój kompetencji w związku z realizacją zaawansowanych procesów inwestycyjnych.</p> <p>W przypadku właścicieli gruntów oraz mieszkańców terenów objętych inwestycjami – efekty zewnętrzne realizowanych inwestycji (niewielka</p>						

		skala oddziaływań z uwagi na starania przedstawicieli przemysłu wydobywczego).
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Z uwagi na zbliżoną materię i porównywalne oddziaływanie przyjęto, że korzyści dla podmiotów prywatnych z tytułu przedmiotowego projektu będą kształtowały się analogicznie, jak w przypadku inwestycji towarzyszących, określonych stosownie do tzw. ustawy terminalowej. Jako inwestycje towarzyszące w rozumieniu ustawy terminalowej rozumie się inwestycje infrastruktury sieciowej, podczas gdy część z inwestycji realizowanych na mocy projektowanej regulacji szczególnej dedykowanej inwestycjom w sektorze <i>upstream</i> , stanowić będą inwestycje służące transportowaniu węglowodorów. Jednocześnie inwestycje realizowane na podstawie obu ustaw – projektowanej oraz obowiązującej ustawy terminalowej – służą poprawie bezpieczeństwa paliwowego państwa i charakteryzują się podobnie wysoką złożonością technologiczną, wrażliwością na potrzeby społeczne oraz znaczącym stopniem złożoności regulacji prawnych.	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Ustawa powoduje uproszczenie i przyspieszenie procedur, nie generując dodatkowych obowiązków sprawozdawczych/informacyjnych, redukując rozmiar dokumentacji niezbędnej do zgromadzenia na potrzeby wszczynanych przez przedsiębiorców koniecznych postępowań administracyjnych.

Komentarz:

- Regulacje szczególne odnoszące się do trybu wydawania decyzji administracyjnych związanych z przygotowaniem i prowadzeniem prac poszukiwania lub rozpoznawania węglowodorów, w tym m.in. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania węglowodorów, decyzji o czasowym wyłączeniu gruntu z produkcji rolnej lub leśnej, czy pozwolenia wodnoprawnego, zmierzają do przyspieszenia procedury związanej z uzyskaniem przedmiotowych decyzji, opierając się przede wszystkim na skróceniu ustawowych terminów rozpatrzenia sprawy.
- Ze względu na konieczność przyspieszenia procesu przygotowania inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów w projekcie zrezygnowano z konieczności uzyskiwania uzgodnień, pozwoleń, opinii, zgód bądź stanowisk właściwych organów (wymaganych odrębnymi przepisami) na rzecz pozyskiwania opinii. Opinie będą wydawane w terminie nie dłuższym niż 14 dni, przy czym niewydanie opinii w tym terminie będzie traktowane jako brak zastrzeżeń do wniosku o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów. Projekt przewiduje, iż decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów wydawane będą w terminie miesiąca od dnia złożenia stosownego wniosku.
- O wszczęciu postępowania o ustalenie lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów będzie zawiadamiany wnioskodawca. Właścicielom i użytkownikom wieczystym nieruchomości, na których będą lokalizowane inwestycje, zawiadomienia o wszczęciu postanowienia będą wysyłane na adres określony w katastrze nieruchomości. Rozwiązanie to ma na celu uniknięcie długotrwałych procedur związanych z ustalaniem adresów stron postępowania.
- Projekt zakłada włączenie postępowania podziałowego - w zakresie podziału nieruchomości - do postępowania lokalizacyjnego. W ten sposób decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów staje się zarazem decyzją o zatwierdzeniu załączonego do wniosku lokalizacyjnego projektu podziału

nieruchomości.

- Projekt, na wzór innych szczególnych ustaw inwestycyjnych, przewiduje wyłączenie stosowania przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz. 647, z późn. zm., a decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania węglowodorów wydawana ma być w oderwaniu od istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co zapewni znaczne przyspieszenie procesu inwestycyjnego.
- Usunięcie drzew i krzewów następować będzie na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę. Projekt ustawy przewiduje wyłączenie stosowania do inwestycji części przepisów rozdziału 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 627, z późn. zm), regulujących procedurę uzyskiwania pozwolenia na wycięcie krzewów i drzew.
- Decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie transportowania węglowodorów będzie wiążąca dla zarządcy drogi wydającego zezwolenie na zajęcie pasa drogowego, co ma na celu przyspieszenie realizacji inwestycji w tych wypadkach, w których konieczne jest umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej, wchodzących w skład inwestycji.
- Projekt przewiduje ułatwienia w wykorzystaniu nieruchomości pod inwestycje w zakresie wydobywania węglowodorów oraz ich transportowania, gwarantując jednocześnie poszanowanie praw właścicieli i użytkowników wieczystych.
- Projekt wyłącza stosowanie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych do gruntów rolnych i leśnych objętych decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów.
- Projekt nadaje natychmiastową wykonalność decyzjom administracyjnym wydawanym w związku z prowadzeniem prac poszukiwania lub rozpoznawania węglowodorów oraz realizacją inwestycji w zakresie wydobywania lub transportowania węglowodorów.

9. Wpływ na rynek pracy

Przepisy projektowanej ustawy przełożą się na ożywienie działalności gospodarczej w obszarze poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania i transportowania węglowodorów. Do obsługi realizowanych przedsięwzięć inwestycyjnych konieczni będą nowi pracownicy. Spowoduje to utworzenie nowych miejsc pracy oraz absorpcję zasobów kadrowych. Należy oczekiwać spadku stopy bezrobocia (o ok. 5 punktów proc. w gminach, w których zlokalizowane będą inwestycje, co odpowiada różnicy pomiędzy stopą bezrobocia w gminach, w których nie jest prowadzona działalność w sektorze *upstream*, a stopą bezrobocia w gminach, w których przemysł wydobywczy jest obecny⁶) oraz ogólnego wzrostu liczby zatrudnionych w przemyśle wydobywczym o ok. 155 tys. os.⁷.

Równocześnie należy liczyć się ze wzrostem mobilności zawodowej ludności, niekiedy koniecznością relokacji i migracjami wewnętrznymi o uwarunkowaniach ekonomicznych (perspektywy zatrudnienia, oferty pracy w miejscach intensywnego rozwoju przemysłu wydobywczego). Procesowi temu towarzyszyć będą zmiany jakościowe w zakresie podaży zasobów pracy. Z uwagi na wymogi potencjalnych pracodawców nieodzowne będzie doksztalcanie lub dostosowanie posiadanych kwalifikacji pracowników do potrzeb przemysłu wydobywczego. Dodatkowo, dynamiczny rozwój działalności gospodarczej w obszarze poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania i transportowania, wymagającej w wielu przypadkach zaawansowanych kompetencji i wysokich kwalifikacji (technicznych, ekonomicznych, itp.), wpłynie na wzmocnienie kapitału ludzkiego.

Należy podkreślić, iż wprowadzone nowe zasady realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania i transportowania węglowodorów przyczynią się do efektywnego wykorzystania zasobów kapitałowych, rzeczowych, finansowych, osobowych), co pozytywnie wpłynie na wzrost wydajności pracy w Polsce. Ograniczenie czasochłonnych procedur po stronie przedsiębiorców spowoduje zmniejszenie obciążeń administracyjnych i pozwoli, aby większa część pracowników (większa część czasu pracy pracowników) poświęcona była działalności podstawowej, tj. aby zasoby pracy inwestorów skupione były na realizacji inwestycji i wydobywaniu. Przyjmując za miernik wydajności pracy wartość produkcji wytworzonej w danym okresie przez jednego pracującego (por. P. R. Krugman, R. Wells, *Makroekonomia*, PWN, Warszawa 2012), projektowana regulacja pozwoli na wzrost produkcji oraz zmniejszenie liczby godzin pracy poświęconych na czynności jej niesłużące.

⁶ Raport Instytutu Kościuszki pt. *Wpływ wydobywania gazu łupkowego na rozwój społeczno-ekonomiczny regionów – amerykańskie success story i potencjalne szanse dla Polski*, tabela, s. 113.

⁷ *Ibidem*, s. 118.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne

sytuacja i rozwój regionalny

inne: bezpieczeństwo energetyczne państwa

demografia

mienie państwowe

informatyzacja

zdrowie

Omówienie wpływu

Dzięki wzmocnionym inwestycjom w obszarze węglowodorów (w tym węglowodorów niekonwencjonalnych) wzrośnie atrakcyjność inwestycyjna i konkurencyjność regionów Polski, czemu równocześnie towarzyszyć będzie efekt mnożnikowy inwestycji przedstawicieli przemysłu wydobywczego oraz wydatki inwestycyjne jednostek samorządu terenowego. Inwestycje samorządowe i ich efekty dodatkowo będą zachętą dla inwestorów, dla których istnienie odpowiedniej infrastruktury jest kwestią o fundamentalnym znaczeniu.

Inwestycje w zakresie krajowego pozyskania węglowodorów przyczynią się do wzrostu bezpieczeństwa energetycznego państwa poprzez zwiększenie jego niezależności surowcowej. Pod warunkiem rozwoju zdolności eksportowych zwiększone wydobycie krajowe może równocześnie prowadzić do korzystnej wymiany handlowej i transgranicznego obrotu paliwem gazowym.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Osiągnięcie celów projektowanego aktu prawnego będzie procesem stopniowym, wynikającym ze specyfiki inwestycji polegających na poszukiwaniu, rozpoznawaniu, wydobywaniu i transportowaniu węglowodorów. Jednakże bezpośrednie skutki aktu prawnego, polegające na likwidacji wielu barier prawnych utrudniających rozpoczęcie i realizację powyższych inwestycji, nastąpią w dniu wejścia w życie projektowanych regulacji.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja nastąpi w dwóch etapach – po upływie trzech oraz sześciu lat od wdrożenia projektu i będzie przeprowadzona

w oparciu o analizę wewnętrznych materiałów zaangażowanych jednostek administracji publicznej. W toku ewaluacji zastosowane zostaną kryteria liczby wniosków złożonych przez inwestorów, średniego czasu trwania załatwienia sprawy, liczby skarg na przewlekłość postępowania, liczby skarg powszechnych wnoszonych w związku z funkcjonowaniem organu prowadzącego sprawę, liczby wydanych decyzji administracyjnych uwzględniających żądanie strony, liczby decyzji administracyjnych zaskarżonych do sądu administracyjnego (z uwzględnieniem przegranych i wygranych spraw sadowoadministracyjnych).

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

1. Raport Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych, pt. *Ekonomiczny potencjał produkcji gazu łupkowego w Polsce*

w latach 2012-2025. Analiza scenariuszowa (Warszawa 2012),

2. Raport Instytutu Kościuszki pt. *Wpływ wydobycia gazu łupkowego na rozwój społeczno-ekonomiczny regionów – amerykańskie success story i potencjalne szanse dla Polski.*
